

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นกรา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

ปรีชา อ้อยรักษา

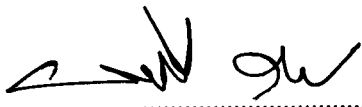
งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

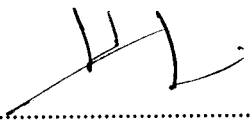
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ปรีชา อ้อยรักษา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

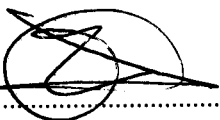
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชัยพจน์ รักรังาม)

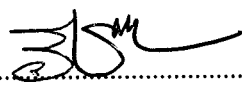
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ชัยพจน์ รักรังาม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)
วันที่...๕...เดือน ...มกราคม... พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยการได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยเหลือ แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างยิ่งจาก ดร.ชัยพนธ์ รังงาม ประธานควบคุมงานนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี กรรมการควบคุมงานนิพนธ์ที่ให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้อบรมสั่งสอน ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาอย่างเต็มกำลังความสามารถ ขอขอบพระคุณ ดร.สมุทรา ชำนาญ ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู ดร.สมพงษ์ ปั้นหุ่น ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ทุกท่านที่สร้างกำลังใจ ความรัก และความห่วงใย ให้ความช่วยเหลือตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาอบรมสั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ปรีชา อ้อยรักษา

58920404: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

ปริชา อ้อยรักษา: ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 (FACTORS AFFECTING STUDENTS' ACHIEVEMENT OF WATNONGKANKRAO SCHOOL UNDER THE PRIMARY EDUCATION SERVICE RAYONG AREA OFFICE 2) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ชัยพจน์ รั้งงาม, กศ.ค. 87 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำนวน 168 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21-.74 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยตัวนักเรียน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 แต่ปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. จากสมการพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1) และด้านเจตคติต่อการเรียน (X_2) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของ เขต 2 ได้ ร้อยละ 16.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ $\hat{Y} = 2.83 + .127 (X_0) + .106 (X_1) + .084 (X_2)$

58920404: MAJOR: EDUCATION ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: FACTORS AFFECTED TO STUDEN ACHIEVEMENT/
WATNONGKANKRAO SCHOOL/ THE PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE RAYONG AREA OFFICE 2

PREECHA AOYRAKSA: FACTORS AFFECTING STUDENTS' ACHIEVEMENT OF WATNONGKANKRAO SCHOOL UNDER THE PRIMARY EDUCATION SERVICE RAYONG AREA OFFICE 2. ADVISOR: CHAIPOT RAK-NGAM, Ed.D. 87 P. 2017.

The purpose of this research was to study the level of factors affecting to students' achievement of grade 4-6 primary students of academic year 2558 at Watnongkankro School: The sample was 168 students at the school, selected by convenient sampling. The research instrument was a five-rating-scale questionnaire with .21-74 discrimination power with .88 of reliability. The data was analyzed through the use of percentage, Mean, Standard Deviation, Multiple Correlation Coefficient, and Regression Analysis.

The results of the study were as follows:

1. The factors that affected student achievement were at high level, ranging from teacher factor, family factor and student factor, respectively.
2. The factors were positively related, statistically significantly at .01 and .05 respectively. However, family factor was not statistically rerated to students' achievement.
3. According to a predicting equation, it showed that factors of teacher and student relationship (X_6), study support of parents(X_7) and attitude towards study (X_3) can predict student achievement at 16.8% which was statistically significantly at .01 and .05. The raw score of the equation was $\hat{Y} = 2.83 + .127(X_6) + .106(X_7) + .084(X_3)$.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2.....	10
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน.....	15
แนวทางการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	39
การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	62
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	69
ภาคผนวก.....	73
ภาคผนวก ก.....	74
ภาคผนวก ข.....	78
ภาคผนวก ค.....	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	87

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 ที่ใช้ในการศึกษา..... 39
2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 46
3	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่กำลังศึกษาเล่าเรียนของผู้ตอบ แบบสอบถาม..... 46
4	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของ ผู้ตอบแบบสอบถาม..... 47
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ของปัจจัยโดยรวม และรายด้าน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ระยอง เขต 2 48
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยรอบครัว ด้านการส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 49
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัจจัยรอบครัว ด้านความสัมพันธ์ ภายในครอบครัว ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 50
8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 51
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 52
10	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยครูผู้สอน ด้านกระบวนการ จัดการเรียนการสอน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 54
12	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 55
13	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 56
14	อำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ และคัดเลือกตัวพยากรณ์จากปัจจัยทั้ง 3 ด้านที่ ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 57
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากปัจจัยต่าง ๆ.... 58
16	ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 58
17	การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 85
18	ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 86

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นพื้นฐานที่สำคัญของมนุษย์ที่จะช่วยพัฒนาประเทศในยุคศตวรรษที่ 21 สังคมโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปสู่ยุคที่ข้อมูลข่าวสารที่สามารถติดต่อกันอย่างทั่วถึง จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกส่งผลให้เกิดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ขึ้นอย่างมากในสังคมไทย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยที่สำคัญที่จะแก้ปัญหาวิกฤตในด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของ “คน”

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้ในการจัดการศึกษา แนวการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” การจัดการเรียนรู้จึงเป็นส่วนที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 8)

การจัดการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3) การศึกษาเป็นหัวใจของการพัฒนา “คน” อันเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สุริดา ภูพะเนียด, 2556, หน้า 1)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพการศึกษามีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า สาเหตุมาจากหลาย ๆ ปัจจัย ด้าน Bloom (1976, p. 139) สิ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ (Cognitive entry Behavior) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective entry behavior) และคุณภาพ

การสอน (Quality of instruction) ด้าน Gagne สรุปว่า ผลการเรียนรู้ของมนุษย์แบ่งได้เป็น 5 ประเภท คือ 1) ทักษะทางปัญญา ซึ่งประกอบด้วยทักษะย่อย 4 ระดับ คือ การจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎการสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง 2) กลวิธีในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีกาไรใส่ใจ การรับและทำความเข้าใจข้อมูล การดึงความรู้จากความทรงจำ การแก้ปัญหา และกลวิธีกาไรคิด 3) ภาษา 4) ทักษะการเคลื่อนไหว 5) เจตคติ Harvighurs and Neugraten (1969, p. 159) ที่ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ชีวิตและการอบรมของครอบครัว (สมชาย รัตนทองคำ, 2556, หน้า 44)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาเข้าถึงประชากรวัยเรียนทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET) และผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) มีทั้งนักเรียนที่ได้คะแนนสูงและนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำ (พ.ศ. 2558) ปัญหาดังกล่าวมีมานานแล้วเป็นปัญหาเดิม ๆ ที่ยังแก้ไขไม่ได้แต่ก็มีแนวโน้มที่เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ปัจจัยที่ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเช่นนี้มีหลายปัจจัยซึ่งต้องริบหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขเพื่อการยกระดับการศึกษาของชาติให้ดียิ่งขึ้น (พรพรรณ แก้วฝ่าย, 2556, หน้า 3)

ด้วยบริบทของโรงเรียนวัดหนองกันเกราซึ่งเป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของชาติ การนำบุตรหลานเข้ามาศึกษาเพื่อสร้างอนาคตในวันข้างหน้า นักเรียนที่เข้ามาศึกษาในโรงเรียนเป็นนักเรียนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว รวมทั้งสติปัญญาของนักเรียน นักเรียนที่มีฐานะและสติปัญญาดี ผู้ปกครองก็จะส่งบุตรหลานเข้าไปศึกษาที่โรงเรียนที่คิดว่าดีที่สุดและมีความพร้อมที่จะตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ ด้วยเหตุนี้ส่งผลให้โรงเรียนมีนักเรียนที่มีความหลากหลายทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และสติปัญญาส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในบางกลุ่มต่ำกว่าเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

จากแนวคิดทฤษฎีของการเรียนรู้ของ Bloom (1976) สิ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ (Cognitive entry behavior) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective entry behavior) และคุณภาพการสอน (Quality of instruction) และสอดคล้องกับแนวคิดของ Harvighurs and Neugraten (1969, p. 159) ที่ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ชีวิตและการอบรมของครอบครัว คุณภาพของการศึกษาในโรงเรียน และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองหรือระดับความมุ่งหวังในอนาคต และสอดคล้องกับ Ausubel (1968) นักจิตวิทยาการศึกษา ชาวอเมริกัน

เชื่อว่า การเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful verbal learning) จะเกิดขึ้นได้ หากการเรียนรู้นั้นสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีมาก่อน ดังนั้น การแสดงกรอบความคิดบทสรุปล่วงหน้า (Advance organizer) ให้เห็นเนื้อหาใหม่ที่จะเรียนและความรู้เดิมของผู้เรียน ก่อนการสอนเนื้อหาสาระใด ๆ จะช่วยเป็นสะพานหรือโครงสร้างที่ผู้เรียนสามารถหาเนื้อหาที่เรียนใหม่ไปเชื่อมโยงยึดเกาะกับความรู้เดิมได้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมาย (Ausubel, 1968, p. 7 อ้างถึงใน กิ่งฟ้า สินธุวงศ์, 2537, หน้า 35) และแนวคิดของ Gagne (1985) สรุปว่า ผลการเรียนรู้ของมนุษย์แบ่งได้ เป็น 5 ประเภท คือ 1) ทักษะทางปัญญาซึ่งประกอบด้วย ทักษะย่อย 4 ระดับ คือ การจำแนกแยกแยะ การสร้างความคิดรวบยอด การสร้างกฎ การสร้างกระบวนการหรือกฎขั้นสูง 2) กลวิธีในการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย กลวิธีการใส่ใจ การรับและทำความเข้าใจข้อมูล การดึงความรู้จากความทรงจำ การแก้ปัญหา และกลวิธีการคิด 3) ภาษา 4) ทักษะการเคลื่อนไหว 5) เจตคติ (Gagne, 1985, p. 85 อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2540, หน้า 42)

จากแนวคิด ทฤษฎีและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรคนหนึ่งในโรงเรียนวัดหนองกันเกราสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อจะนำผลการวิจัยไปแก้ไขพัฒนาปรับปรุง สนับสนุนส่งเสริม ให้นักเรียนมีคุณภาพในการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. เพื่อศึกษาปัจจัยครอบคลุม ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครอบคลุม ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จากปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน

คำถามในการวิจัย

1. ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่
3. ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้หรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
2. ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

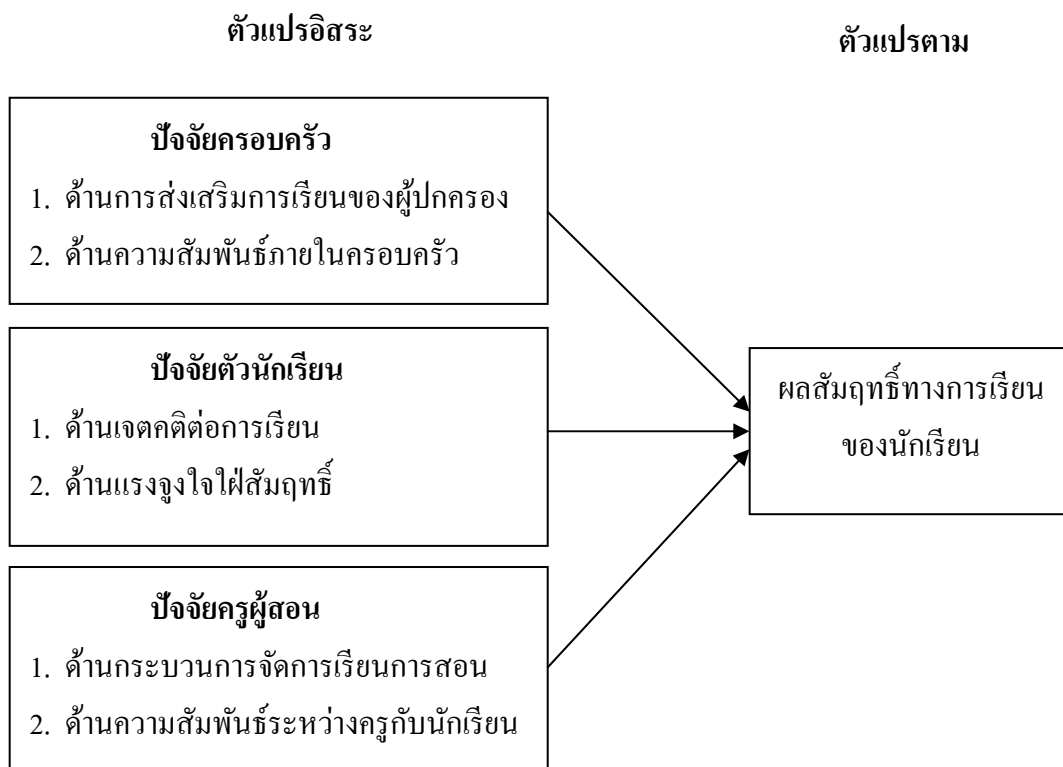
ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือแผนการจัดการศึกษาในการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยอาศัยหลักการและแนวคิดของนักการศึกษาและผลการวิจัยดังนี้

จากแนวคิดทฤษฎีของการเรียนรู้ของ Bloom (1976) สิ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ (Cognitive entry behavior) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective entry behavior) และคุณภาพการสอน (Quality of instruction) และสอดคล้องกับแนวคิดของ Harvighurs and Neugraten (1969, p. 159) ที่ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถที่คิดตัวเองแต่กำเนิด ชีวิตและการอบรมของครอบครัว คุณภาพของการศึกษาในโรงเรียน และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองหรือระดับความมุ่งหวังในอนาคต และสอดคล้องกับ Ausubel (1968) และแนวคิดของ Gagne (1985) นอกจากนี้ ยังมีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (โรงเรียนขามสะแกแสง, 2557, หน้า 63-80) เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียน ด้านห้องเรียน และด้านครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขามสะแกแสง พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย ปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และปัจจัยด้านครอบครัว และนคร เหมนาถ (2555) เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ประกอบด้วยปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ

จากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้าซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพและบริบทของโรงเรียนวัดหนองกันเกราว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สรุปได้ 3 ด้าน คือ ปัจจัยครอบครัว ประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียนประกอบด้วย ด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และปัจจัยครูผู้สอน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ดังแสดงไว้ในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 จำนวน 299 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 รวมกลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 168 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามระดับชั้น

3. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 ปัจจัยครอบครัว

3.1.1.1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

3.1.1.2 ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

3.1.2 ปัจจัยตัวนักเรียน

3.1.2.1 ด้านเจตคติต่อการเรียน

3.1.2.2 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.1.3 ปัจจัยครูผู้สอน

3.1.3.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3.1.3.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความหมายและขอบเขตของคำที่ใช้ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนวัดหนองกันเกรา หมายถึง สถานศึกษาในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียน

วัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลคะแนนเฉลี่ยปลายปีที่วัดได้ในปีการศึกษา 2558

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน (ร้อยละ)
4	ดีเยี่ยม	80-100
3.5	ดีมาก	75-79
3	ดี	70-74
2.5	ค่อนข้างดี	65-69

2	ปานกลาง	60-64
1.5	พอใช้	55-59
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	49 ขึ้นไป

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง องค์ประกอบที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนวัดหนองก้นกรร่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย ดังนี้

4.1 ปัจจัยครอบครัว หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวนักเรียนประกอบด้วย

4.1.1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง หมายถึง การให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับการกระทำหรือการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมภายในบ้านที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

4.1.2 ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว หมายถึง ลักษณะที่พ่อแม่ หรือผู้ปกครองและญาติพี่น้องมีความผูกพัน รักใคร่ ประองคองกัน ร่วมปรึกษา หรือเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นภายในครอบครัว รวมไปถึงการอบรมเลี้ยงดู สภาพของบ้านและอาชีพของพ่อ แม่ เป็นต้น

4.2 ปัจจัยตัวนักเรียน หมายถึง สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของนักเรียนประกอบด้วย

4.2.1 ด้านเจตคติในการเรียนของนักเรียนทุกวิชา หมายถึง ความรู้สึกที่มีต่อวิชาต่าง ๆ แสดงออกในรูปของความพอใจ สนับสนุน เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย ชอบ-ไม่ชอบ

4.2.2 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

4.3 ปัจจัยครูผู้สอน หมายถึง ลักษณะภูมิหลังของครูผู้สอน ประกอบด้วย

4.3.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การสอนที่ประกอบไปด้วยองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี การใช้สื่อการสอน เป็นต้น

4.3.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึง การที่ครูให้ความสนิทสนม การเป็นกันเองกับนักเรียน ตลอดจนการเข้าใจจิตใจของนักเรียนรวมทั้ง การเข้าร่วมกิจกรรมและให้การเอาใจใส่ต่อนักเรียนโดยทั่วถึง

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 ปัจจัยครอบครัว

2.3.1.1 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

2.3.1.2 ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

2.3.2 ปัจจัยตัวนักเรียน

2.3.2.1 ด้านเจตคติต่อการเรียน

2.3.2.2 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.3.3 ปัจจัยครูผู้สอน

2.3.3.1 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

2.3.3.2 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

3. แนวทางการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2

โรงเรียนวัดหนองกันเกราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระยอง เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2482 นายเจียน คำแหง เป็นครูใหญ่ มีเนื้อที่ 11 ไร่ 2 งาน 37 ตารางวา มีหมู่บ้านในเขตบริการ ตำบลทางเกวียน ได้แก่ หมู่ที่ 1 (บ้านหนองน้ำขาว) หมู่ที่ 2 (บ้านหนองกันเกรา) หมู่ที่ 5 (บ้านหนองแซ่เรือ) หมู่ที่ 8 (บ้านคลองไช้) หมู่ที่ 10 (บ้านอ่างตานนท์) และหมู่บ้านใกล้เคียงที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียน ได้แก่ บ้านกระแสน และเขตอำเภอวังจันทร์ บ้านยุบขงโค บ้านพลงตาเยี่ยม นอกจากนี้ยังมีเด็กนักเรียนที่อพยพตามผู้ปกครองที่มาทำงานในโรงงานเฟอร์นิเจอร์ทั่วทุกภาคของประเทศไทยอีกเป็นจำนวนมาก อาชีพส่วนใหญ่ของผู้ปกครองนักเรียน คือ รับจ้างในโรงงาน มีฐานะอยากจน ส่วนคนในพื้นที่ จะมีอาชีพที่หลากหลาย มีฐานะดีให้การสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ อย่างดียิ่งมาตลอด ปัจจุบัน โรงเรียนได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ของกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนแกนนำคุณธรรมชั้นนำ โรงเรียนต้นแบบปฐมวัย และได้ผ่านการรับรองมาตรฐานการศึกษา รอบ 2 จาก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทำการสอนระดับชั้นอนุบาล 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด 780 คน ระดับชั้นอนุบาล 215 คน ระดับชั้นประถมศึกษา 589 คน มีผู้บริหาร 1 คน มีครูทั้งหมด 46 คน มีหลักการบริหารดังนี้ (โรงเรียนวัดหนองกันเกรา, 2558)

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกของโรงเรียน (จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค)

กระบวนการจัดทำเพื่อให้ได้มาซึ่งวิสัยทัศน์ ค่านิยม และพันธกิจ ของโรงเรียนวัดหนองกันเกรา จะเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยการให้คณะครูและบุคลากร สภานักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมศิษย์เก่า ตัวแทนผู้นำองค์กร ส่วนท้องถิ่น และชุมชน มาวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง สภาพภายในและภายนอกโรงเรียน และนำผลจากการวิเคราะห์ (SWOT analysis) สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์โรงเรียนวัดหนองกันเกรา อยู่ในสถานภาพที่เรียกว่า “สภาพแวดล้อมภายนอก มีโอกาสมากกว่าอุปสรรค” จึงได้นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยมและพันธกิจ สำหรับเป็นทิศทางในการบริหารการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน ดังนี้

วิสัยทัศน์ (Vision) “โรงเรียนต้นแบบในฝันมุ่งสู่มาตรฐานสากล ภายในปี พ.ศ. 2560”
ค่านิยม (Values) “การทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นระบบ”

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา เฝอิจญสถานการณั
2. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมพื้นฐาน และความดีสากล 5 ประการ
3. ส่งเสริมการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศัภยภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
5. ส่งเสริมศัภยภาพครูและบุคลากรให้เป็นมืออาชีพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
6. สร้างและจัดหาแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
7. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหาร

แบบมีส่วนร่วม

8. ร่วมมือระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง

เป้าประสงค์

เป้าประสงค์ที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน คือ โรงเรียนต้นแบบในพื้นที่มุงสู่มาตรฐานสากลภายในปี พ.ศ. 2560 โดยมีแนวทางในการดำเนินการ

1. จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยึดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา เฝอิจญสถานการณั
2. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมพื้นฐาน และความดีสากล 5 ประการ
3. ส่งเสริมการดำรงตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาศัภยภาพของนักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
5. สร้างและจัดหาแหล่งเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย
6. พัฒนาครูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
7. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลและการบริหาร

แบบมีส่วนร่วม

8. ร่วมมือระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนและภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็ง

เงื่อนไขสู่ความสำเร็จ

การทำงานแบบมีส่วนร่วมและเป็นระบบ ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนบริหารงาน โดยการใช้กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ขั้นที่ 1 ร่วมวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ โดยคณะครูและบุคลากรสถานักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมศิษย์เก่า ตัวแทนผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น และชุมชน

ขั้นที่ 2 ร่วมสร้างความตระหนักแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเจ้านักเรียน กิจกรรมหน้าเสาธง ซึ่งแจ้งผู้ปกครองนักเรียนในวันประชุมผู้ปกครองนักเรียน สร้างเครือข่าย ผู้ปกครองนักเรียน สร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเรียน วัดหนองกันเกรา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมศิษย์เก่า ตัวแทนผู้นำองค์กร ส่วนท้องถิ่น และชุมชน ให้ตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมและสังคมร่วมกัน มีเป้าหมาย

ขั้นที่ 3 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สมาคมศิษย์เก่า คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวแทนผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น และชุมชน ร่วมสร้างวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์เพื่อการพัฒนาโรงเรียน มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

ขั้นที่ 4 ร่วมสร้างทีมงาน แบ่งหน้าที่ กระจายอำนาจ โดยได้ดำเนินการออกคำสั่งแต่งตั้ง ผู้ช่วย 4 ฝ่าย คือ ผู้ช่วยฝ่ายบุคลากร ผู้ช่วยฝ่ายการเงินและพัสดุ ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วย ฝ่ายบริหารทั่วไป เพื่อช่วยบริหารงาน ควบคุม ดูแล นิเทศ และกำกับติดตามงานแต่ละงาน แต่ละฝ่ายจะมีเจ้าหน้าที่ ครูและบุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละงานโดยมีคำสั่งแต่งตั้งมอบหมาย หน้าที่อย่างชัดเจน

ขั้นที่ 5 ร่วมพัฒนาทีมงานและบุคลากร โดยใช้กระบวนการจิตปัญญาศึกษา เพื่อสร้างความสามัคคี ความร่วมมือร่วมใจ มีเป้าหมายร่วมกัน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ มีความรู้และทักษะตามสาขาวิชาและความถนัด

ขั้นที่ 6 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานักเรียน เครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา สมาคมศิษย์เก่า ตัวแทนผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น และชุมชน ร่วมดำเนินการพัฒนาตามแผนกลยุทธ์ โดยใช้วงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เริ่มจากการวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบและรัดกุมเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายเดียวกัน (P = Plan) กำหนดงาน กำหนดทิศทางการดำเนินงาน กำหนดการดำเนินงานและขั้นตอนการดำเนินงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน กำหนดผู้รับผิดชอบหรือผู้ดำเนินการ และกำหนดงบประมาณ (D = Do) ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ โดยวิธีการและขั้นตอนตามข้อตกลง ระเบียบ การปฏิบัติงาน และแผนที่วางไว้ และสรุปผลการดำเนินงาน (C = Check) ประเมินผลการปฏิบัติงานงานตามแผนหรือโครงการและเป้าหมายที่วางไว้ (A = Action) นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงงาน ปรับแผนการดำเนินงาน

ขั้นที่ 7 ร่วมสร้างภาคีเครือข่ายการเรียนรู้โดยนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนและ องค์กรส่วนท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ขั้นที่ 8 ร่วมประเมินผลความสำเร็จโดยผู้บริหาร ผู้ปกครอง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำองค์กรท้องถิ่น และชุมชน โรงเรียนอื่น ๆ ทั้งในเขตพื้นที่เดียวกันและต่างเขตพื้นที่ร่วมประเมินความสำเร็จ

ขั้นที่ 9 การประชาสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม เป้าประสงค์ วัฒนธรรมสถาบัน สมรรถนะหลักของโรงเรียน แผนการดำเนินงาน ให้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำองค์กรท้องถิ่นและชุมชน โรงเรียนอื่น ๆ ทั้งในเขตพื้นที่เดียวกันและต่างเขตพื้นที่

กลยุทธ์หลัก

1. โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่ดี “บริหารแบบธรรมมาภิบาล” และ “การมีส่วนร่วม” โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ส่งผลให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพ มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม
2. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ ใช้คุณธรรมนำความรู้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็น บุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะการดำรงชีวิตได้ตามศักยภาพ อนุรักษ์พัฒนาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทย และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย
3. สร้างเสริมศักยภาพบุคลากรทุกระดับให้เป็นมืออาชีพ มีทักษะในการปฏิบัติงาน สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีศักยภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ
4. มุ่งพัฒนาให้มีความพร้อมก้าวทันเทคโนโลยี ICT เพิ่มสมรรถนะของบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ และบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
5. ระดมสรรพกำลัง จัดหาผู้อุปถัมภ์ให้ความช่วยเหลือ โดยให้ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วม ในรูปแบบของผู้อุปถัมภ์ และผู้ร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมพัฒนา

กลยุทธ์ดำเนินงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจ

เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา ชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา ประจำปีการศึกษา 2556 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในวิชาภาษาไทย ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 84.06 วิชาคณิตศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 79.86 วิชาวิทยาศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนน เท่ากับ 81.31 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 80.75 วิชาประวัติศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 79.35 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 87.89 วิชาศิลปะ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 84.45 วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 87.47 วิชาภาษาต่างประเทศ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนน เท่ากับ 83.09 และวิชาภาษาต่างประเทศ (เพิ่มเติม) ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 84.20

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา ประจำปีการศึกษา 2557 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ในวิชาภาษาไทย ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 82.44 วิชาคณิตศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 76.07 วิชาวิทยาศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ยของ คะแนนเท่ากับ 80.96 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 80.07 วิชาประวัติศาสตร์ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 78.30 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 84.65 วิชาศิลปะ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 87.06 วิชาการงานอาชีพและ เทคโนโลยี ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 85.62 วิชาภาษาต่างประเทศ ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนน เท่ากับ 80.46 วิชาภาษาต่างประเทศ (เพิ่มเติม) ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 83.45 และวิชาหน้าที่ พลเมือง ได้ค่าเฉลี่ย ของคะแนนเท่ากับ 81.91 ซึ่งทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2557 มีผลต่างลดลงจากปีการศึกษา 2556 ในวิชาภาษาไทย ลดลงเท่ากับ -1.63 วิชาคณิตศาสตร์ ลดลงเท่ากับ -3.79 วิชาวิทยาศาสตร์ ลดลงเท่ากับ -0.35 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ลดลงเท่ากับ -0.68 วิชาประวัติศาสตร์ ลดลงเท่ากับ -1.05 วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ลดลงเท่ากับ -3.24 วิชาศิลปะ เพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.61

วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ลดลงเท่ากับ -1.85 วิชาภาษาต่างประเทศ ลดลงเท่ากับ -2.63 และ วิชาภาษาต่างประเทศ (เพิ่มเติม) ลดลงเท่ากับ -0.75 รวมเฉลี่ยคะแนนที่ลดลงเท่ากับ -1.21

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement)

Good (1973, p. 7) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การเข้าถึง ความรู้ (Knowledge attained) หรือพัฒนาทักษะในการเรียน ซึ่งพิจารณาจากคะแนนสอบ ที่กำหนดให้หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้ หรือทั้งสองอย่าง

บวรศักดิ์ คงเสน (2550, หน้า 24) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง ความรู้และความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะการเรียนรู้ โดยมีอยู่ในรูปแบบเกรดที่ได้จากสถาบันการศึกษา เนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือมากกว่า ซึ่งนอกจากนี้ยัง ประกอบด้วยปัจจัยอีกหลายด้านที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น ด้านความพร้อมด้านร่างกาย สภาพจิตใจ สติปัญญาของผู้เรียน ความพร้อมทางคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถของผู้สอน รวมถึงสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นแรงเสริมอัน ได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน สภาพครอบครัวและสังคม

นคร เหมนาค (2555, หน้า 16) กล่าวถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวล ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพ ทางสมอง หลังจากเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้ว ผู้เรียนมีความสามารถในวิชาที่เรียนมากน้อยเพียงใด มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้น ๆ สามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสังเกตหรือการตรวจผลงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนำไปพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556, หน้า 23) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การพัฒนาทักษะทางการเรียน จะประกอบด้วยสิ่งสำคัญ อย่างน้อยสามสิ่ง คือ ความรู้ ทักษะและสมรรถภาพสมองในด้านต่าง ๆ ซึ่งโดยปกติพิจารณาจาก คะแนนสอบที่กำหนดให้หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง ความสำเร็จ ที่ได้รับจากความรู้ความสามารถ

ณัฐจิตรา มุทนาเวช (2557) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ คุณลักษณะและความสามารถของการเรียนที่เกิดจากการฝึกฝน อบรมหรือเกิดจากการสอน

และสามารถตรวจวัดได้ โดยพิจารณาจากคะแนนผลสอบ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้และความสามารถของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดทักษะการเรียนรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง สามารถตรวจวัดได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจะเป็นผลงานหรือในรูปแบบเกรด

ทฤษฎีเกี่ยวกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผดุงชัย ภูพัฒน์ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดเด่นและจุดด้อยด้านการสอนและการเรียนรู้และเกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาตนการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนยึดหลักการสำคัญดังนี้

1. การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอน
2. การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้
3. การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนควรประเมินให้ครอบคลุมทุกด้านไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจเนื้อหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะกระบวนการต่างผู้เรียน
4. การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนรอบด้าน
5. การวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเป็นกระบวนการที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงความสามารถของตน

การใช้ผลการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้ผู้สอนได้สารสนเทศสำหรับนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและตัดสินใจผลการเรียนรู้ของผู้เรียนการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนสามารถการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งก่อนระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจึงสามารถนำสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

1. การประเมินก่อนเริ่มต้นการเรียนการสอนเพื่อจัดวางตำแหน่งผู้เรียนหรือประเมินความรู้/ ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเริ่มกิจกรรมอันจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเตรียมการสอนสำหรับการปูพื้นฐานความรู้และทักษะที่จำเป็นต้องมีมาก่อน

2. การประเมินระหว่างการเรียนรู้การสอนเพื่อตรวจสอบความรู้ความสามารถทักษะของผู้เรียนขณะที่การเรียนรู้ยังคงดำเนินอยู่จะได้สารสนเทศย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อการติดตามดูความก้าวหน้าหรือพัฒนาการในการเรียนรู้ตลอดจนจุดบกพร่องในการเรียนรู้ของผู้เรียนสำหรับปรับปรุงแก้ไขและซ่อมเสริม

3. การประเมินหลังสิ้นสุดการเรียนรู้การสอนเพื่อสรุปผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอันจะได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจพัฒนาการและระดับสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน

วิธีการวัดและประเมินการเรียนรู้มีหลากหลายผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของการเรียนรู้วิธีการวัดและประเมินการเรียนรู้ที่นิยมใช้ เช่น การทดสอบการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกต การตรวจผลงานการใช้เพิ่มสะสมงาน เป็นต้น แต่ละวิธีสามารถใช้เครื่องมือวัดได้แตกต่างกันตามความเหมาะสม

จากทฤษฎีดังกล่าว การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นกระบวนการตรวจสอบการพัฒนารูปร่างของนักเรียนเพื่อตัดสินผลการเรียนของนักเรียนว่ามีการพัฒนาความรู้ความสามารถมากน้อยเพียงใด

การตัดสินผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนวัดหนองกันเกรา (2552) ได้แบ่งระดับผลการเรียนของนักเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน (ร้อยละ)
4	ดีเยี่ยม	80-100
3.5	ดีมาก	75-79
3	ดี	70-74
2.5	ค่อนข้างดี	65-69
2	ปานกลาง	60-64
1.5	พอใช้	55-59
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	49 ขึ้นไป

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การวัดความรู้ ความสามารถของผู้เรียน ให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยครูผู้สอนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยแบบทดสอบทางการเรียนที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นตามเนื้อหา วัดอุปประสงค์ หรือตัวชี้วัดของบทเรียนนั้น ๆ ซึ่งพอสรุปค่าที่ใช้ประเมินระดับผลการเรียนที่ได้ ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน (ร้อยละ)
4.00	ดีเยี่ยม	80-100
3.00-3.99	ดี	70-79
2.00-2.99	พอใช้	60-69
1.00-1.99	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-59
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	0-49

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากแนวคิดทฤษฎีของการเรียนรู้ของ Bloom (1976 อ้างถึงใน พรพรรณ แก้วฝ่าย, 2556, หน้า 24) ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ 1) คุณลักษณะด้านความรู้ (Cognitive entry behavior) หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้นและมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน 2) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย (Affective entry behavior) หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาการเรียน รวมถึง เจตคติของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชาต่อโรงเรียน ระบบการเรียนและมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง และ 3) คุณภาพการสอน (Quality of instruction) ประกอบด้วย การชี้แนะ หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่จะต้องให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจน

Harvighurs and Neugraten (1969, p. 159) ที่ว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ชีวิตและการอบรมของครอบครัว คุณภาพของการศึกษาในโรงเรียน และความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง หรือระดับความมุ่งหวังในอนาคต

จากแนวคิด ทฤษฎี ที่กล่าวมาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแต่ละแนวคิดทฤษฎีมีความแตกต่างกันไป ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอยู่หลากหลาย จึงสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ 1) ปัจจัยครอบครัว ประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองและความสัมพันธ์ภายในครอบครัว 2) ปัจจัยตัวนักเรียนประกอบด้วย ด้านเจตคติต่อการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ 3) ปัจจัยครูผู้สอน ประกอบด้วย ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ดังนี้

ปัจจัยครอบครัว

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้ในการจัดการศึกษา สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ในหมวด 2 มาตรา 11 กล่าวว่า “ บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษา ตามความพร้อมของครอบครัว”

ปัจจัยครอบครัวเป็นอีกปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งนักเรียนแต่ละคนมีสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันไป สามารถจำแนกได้ 2 องค์ประกอบ ดังนี้

ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง

บทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียน หมายถึง ภาระหน้าที่ในการเลี้ยงดู การให้การอบรมสั่งสอน และการให้การศึกษา หน้าที่อันสำคัญจะเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จของชีวิตในภายภาคหน้า ก็คือ หน้าที่การให้การศึกษาแก่นักเรียน เมื่อผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการให้การศึกษาผู้ปกครองจึงต้องใส่ใจและจริงจังเป็นพิเศษ ส่งเสริมให้เรียนอย่างเต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ มีการให้กำลังใจและแสดงความเชื่อถือนในตัวนักเรียน ทั้งนี้ ได้มีงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักเรียนเป็นอย่างมาก (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2528, หน้า 40) นอกจากนี้ (อาทร รัตนคำนวน, 2522, หน้า 19-22) ได้เสนอแนะว่า ผู้ปกครองมีส่วนช่วยเหลือเป็นอย่างมาก เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครองที่สำคัญก็คือ การให้การอบรมเลี้ยงดูนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนได้โดย

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง
2. ให้คำตอบต่อคำถามของนักเรียน
3. ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ
4. สนับสนุนในด้านต่าง ๆ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา
5. ให้ความเวลาทำที่บ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป จัดเวลาสถานที่

อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจดูการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย

6. ควรมีรางวัลเพื่อเป็นการจูงใจ และต้องมีการลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างมีเหตุผล วิวัตร พงษ์สุภา (2544, หน้า 16) และ พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 49) กล่าวว่า นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดี จะต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมจากทางบ้านอย่างเหมาะสม โดยผู้ปกครองต้องมีการแบ่งปันเวลาให้แก่ นักเรียน หาวิธีการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ เพื่อจะช่วยให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน อาจส่งเสริมสนับสนุนการเรียนด้วยกลวิธีและแรงจูงใจต่าง ๆ อย่างจริงจัง จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน

บวรศักดิ์ คงเสน (2550, หน้า 19) กล่าวว่า จุดเริ่มต้นของพัฒนาการเกี่ยวกับความรู้สึคนึกคิดเกี่ยวกับตนเองเริ่มมาจากครอบครัว บุคคลรอบข้าง ซึ่งมีความสำคัญต่อเด็ก ล้วนมีอิทธิพลต่อพัฒนาการ ความรู้สึคนึกคิดเกี่ยวกับตนเองทั้งสิ้น การที่บุคคลเหล่านี้มีท่าทีอย่างไร ประพฤติเช่นไร กับเด็ก จะมีอิทธิพลต่อทัศนคติที่เด็กมีต่อตนเองไม่ว่าจะทางบวกหรือทางลบ

นคร เหมนาค (2555, หน้า 50) กล่าวว่า ครอบครัว ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้ที่ช่วยเหลือดูแลนักเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนในการค้นคว้า

หาความรู้เพิ่มเติม ส่งเสริมให้นักเรียนต้องการเรียนรู้ มีพฤติกรรมสนับสนุนการเรียน เป็นกำลังใจสำคัญ เกื้อหนุนในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียน มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ บุคลิกภาพ คุณธรรม เป็นผู้แสดงการยอมรับและชมเชย เอาใจตามบทบาทและหน้าที่ต่อการเรียน และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

ฉัฐจิตรรา มุทนาเวช (2557) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองซึ่งเป็นปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพราะเป็นไปได้ว่านักเรียนที่มีพ่อแม่หรือผู้ปกครองคอยดูแลในเรื่องการเรียน ก็มักจะได้รับการส่งเสริมให้ตั้งใจและขยันเรียน หนังสือ สนใจเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนด้วย

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้อันของนักเรียน นักเรียนที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ดี จะต้องได้รับความเอาใจใส่ ดูแล ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนการเรียน นักเรียนก็จะประสบผลสำเร็จในการเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นตัวของตัวเอง ให้คำตอบต่อคำถามของนักเรียน ให้ความรักความอบอุ่นเท่าที่มีโอกาสจะกระทำ กระตุ้นเตือนให้รู้จักคิด และใช้สติปัญญาเพื่อแก้ปัญหา ให้เวลาทำการบ้านอย่างพอเพียง ไม่ให้รับผิดชอบงานบ้านมากเกินไป จัดเวลาสถานที่อุปกรณ์การเรียน และช่วยตรวจดูการบ้านให้เสร็จเรียบร้อย มีรางวัลเพื่อเป็นการจูงใจ และต้องมีการลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างมีเหตุผล

ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) ให้นิยามของคำว่า สัมพันธภาพในครอบครัว หมายถึง ความผูกพัน ความเกี่ยวข้องระหว่างสมาชิกของครอบครัว เป็นความสัมพันธ์หรือความผูกพัน ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจและการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลในครอบครัวนั้น ๆ

Morrow and Wilson (1961) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพ่อแม่ที่ให้คำชมเชย ยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น มีพ่อแม่ที่ชอบข่มขู่ เข้มงวดกวาดขัน เด็กจนเกินไป ลงโทษเด็กบ่อย ๆ หรือมีฉะนั้นก็ให้ความคุ้มครองปกป้องเด็กมากเกินไป บรรยากาศในบ้านจึงมีแต่ความตึงเครียดและขัดแย้งกัน

วิวัตร พงษ์ภา (2544, หน้า 17) และพรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 50) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางบ้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในบ้านของนักเรียน จะทำให้นักเรียนมีสภาพจิตใจ รู้สึกสบายใจ อบอุ่นขณะอยู่บ้าน อีกทั้งยังมีผู้ปกครองสนใจเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนครั้งนี้แล้วจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

พรชัย ทุมพั้ง (2558, หน้า 53) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว คือ ความรักใคร่ปรองดองกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ปรึกษาหารือกัน ถ้าบ้านมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้น่าเรียน คือ มีความเข้าใจต่อกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัยกันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สภาพแวดล้อมจากที่บ้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับให้คำชมเชย ให้ความสนใจและเข้าใจความรู้สึกของบุคคลในครอบครัว การมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลในครอบครัว สร้างความอบอุ่นในบ้านและเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

ปัจจัยตัวนักเรียน

ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนแต่ละคนมีผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกันไปนั้น มีผลมาจากองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ด้านเจตคติต่อการเรียน

ความหมายของเจตคติ

เจตคติ (Attitude) มาจากคำว่า “Aptus” ในภาษาละติน แปลว่า โน้มเอียง เหมาะสม ต่อมาราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติศัพท์ “Attitude” เป็นภาษาไทยว่า เจตคติ ทักษณคติ ท่าที (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532, หน้า 9) และนักวิชาการได้ให้ความหมายของเจตคติไว้หลายทัศนะ ดังนี้

Good (1973, p. 46) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือแนวโน้มของแต่ละบุคคลที่ตอบสนองต่อสิ่งของ ต่อสถานการณ์บางอย่าง หรือค่านิยม แสดงออกมาในลักษณะหนึ่งพร้อมกับอารมณ์ ความรู้สึก เจตคติไม่อาจสังเกตได้โดยตรง แต่อาจจะอ้างอิงได้จากการแสดงพฤติกรรม ทั้งที่เป็นพฤติกรรมทางภาษาและไม่ใช้ภาษา

Cruze (1974, p. 187) ได้ให้ความหมายของเจตคติ ไว้ว่า ความรู้สึก ความเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับ

ณัฐจิตร มุทนาเวช (2557) กล่าวถึง เจตคติ หมายถึง ท่าที ความรู้สึก ความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่ง ซึ่งเป็นตัวกำหนดปฏิกิริยาอาการตอบสนองของแต่ละบุคคลในการแสดงออกของพฤติกรรม

กล่าวโดยสรุป “เจตคติ” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่แต่ละบุคคลตอบสนองต่อประสบการณ์ที่ได้รับ แสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรม อารมณ์ ความรู้สึก ทั้งที่ทั้งที่เป็นพฤติกรรมทางภาษาและไม่ใช้ภาษา

วิวัตร พงษ์ภา (2544, หน้า 18) กล่าวถึง เจตคติต่อการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นสภาพการณ์ทางจิตที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำ เป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิด

พฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบของเจตคติจะประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านสติปัญญา และด้านความรู้สึก จะมีทั้งเจตคติเชิงนิมาน และเชิงนิเสช และเจตคติที่เป็นกลาง

บวรศักดิ์ คงเสน (2550, หน้า 35) กล่าวถึง เจตคติต่อการเรียน ว่าความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะออกมาในรูปของการยอมรับ (ชอบ) หรือปฏิเสธ (ไม่ชอบ) ก็ได้
พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556, หน้า 36) กล่าวถึง เจตคติต่อการเรียน ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นสภาพทางจิต ที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำ เป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม ซึ่งองค์ประกอบของเจตคติจะประกอบของเจตคติประกอบไปด้วย องค์ประกอบด้านสติปัญญา และด้านความรู้สึก จะมีทั้งเจตคติทางบวก เจตคติทางลบและเจตคติที่เป็นกลาง

ณัฐจิตรา มุทนาเวช (2557) กล่าวถึง เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ว่า ความรู้สึกที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษ เช่น การแสดงออกในรูปของความพึงพอใจ เห็นด้วย สนับสนุน หรือไม่เห็นด้วย หรือไม่ชอบ ดังนั้น เจตคติจึงเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนอกเหนือไปจากการฝึกทักษะการปรับความรู้พื้นฐาน วางรากฐานให้มั่นคงและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านเจตคติต่อการเรียน เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นความรู้สึกที่มีต่อวิชาที่เรียน เป็นสภาพการณ์ทางจิตใจ ทางความคิดและการกระทำ เจตคติส่งผลมาจากด้านสติปัญญา ความพึงพอใจ การยอมรับในวิชาที่เรียน (ชอบ) และการไม่สนับสนุน (ไม่ชอบ) ความรู้สึกนึกคิดมีทั้งเจตคติทางบวกและเจตคติทางลบและเจตคติที่เป็นกลาง

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

McClelland (1953) กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ถือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของมนุษย์ และมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของตนเอง โดยพยายามแข่งขันทำดีกว่าคนอื่นที่เกี่ยวข้อง เอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความดีใจเมื่อทำงานสำเร็จ สามารถรับมือกับความล้มเหลวได้ แมคเคลแลนได้ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีค่อนข้างสูง การอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวของเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะครอบครัวที่พ่อแม่เลี้ยงดูแบบเดินทางสายกลาง ไม่ใช้อำนาจบาตรใหญ่ ไม่ตามใจเด็กจนเกินไป ไม่เลี้ยวเข็ญให้เด็กทำในสิ่งที่เกินความสามารถของเขา ไม่วางมาตรฐานความสำเร็จไว้สูงหรือต่ำเกินไป ส่งเสริมให้เด็กช่วยตัวเองให้ทำอะไรเองตั้งแต่ยังเด็ก เมื่อพ่อแม่และครูให้ความรักความอบอุ่นและสนับสนุนแก่เด็ก เขาจะประสบความสำเร็จด้วยตัวเอง

Guilford (1959) ได้กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า

1. ความทะเยอทะยานโดยทั่วไป คือ ความปรารถนาที่จะทำกิจกรรมให้สำเร็จ
2. ความเพียรพยายาม ได้แก่ ความพยายามทำงานให้สำเร็จ
3. ความอดทนเต็มใจที่ลำบาก แม้จะยากเย็นเพียงใดก็ตามเพื่อมุ่งทำกิจกรรม

Hermans (1970 p. 354) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้

10 ประการ คือ

1. ระดับความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จถึงแม้ว่าผลการกระทำนั้นจะขึ้นกับ

โอกาส

3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้นไป
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำอยู่ถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวนจะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. เลือกเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับหนึ่ง
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักของผู้อื่น โดยพยายามทำงานของตนให้ดี
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีเสมอ

วิวัตร พงษ์ภา (2544, หน้า 20) และ พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 37) กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยแสดงความปรารถนา และความพยายามทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ และเกิดความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงได้เช่นกัน

บวรศักดิ์ คงเสน (2550, หน้า 33) กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ณัฐจิตรา มุทนาเวช (2557) กล่าวถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจที่ทำให้บุคคล มีความต้องการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จด้วยความพยายาม ไม่ย่อท้อ ต้องมีสิ่งกระตุ้นให้เกิด แรงจูงใจที่จะเรียน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะทำงานสิ่งใด สิ่งหนึ่งให้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อดทนต่ออุปสรรคและความยากลำบาก พยายาม

ทำงานให้สำเร็จแม้ว่าจะถูกรบกวนในงานนั้น ๆ มีความคาดหวังสูง และมีความสุขเมื่อทำงานนั้นสำเร็จสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

ปัจจัยครูผู้สอน

พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 เป็นกฎหมายแม่บทที่ใช้ในการจัดการศึกษา มาตรา 4 กล่าวว่า “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา

นคร เหมนาท (2555, หน้า 27) กล่าวว่า ครู คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ในการสอน อบรม แนะนำแนวทางที่ปรึกษาให้ศิษย์เกิดความรู้ และมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี นำประโยชน์ให้แก่สังคมได้ในอนาคตโดยต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิ จบหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการศึกษาที่คุรุสภา มีใบรับรองทางการสอน

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ครู คือ ผู้สั่งสอนศิษย์ หรือ ผู้ได้รับการเคารพ ทำหน้าที่สอนและให้ความรู้แก่ศิษย์ เพื่อให้เกิดความรู้ ความก้าวหน้าในสาขานั้น ๆ

ปัจจัยครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์หรือจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงหรือครูผู้สอนเป็นผู้คอยแนะนำซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน

Jensen (2000, pp. 33-38) สนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นหลัก (Brain-Based Learning) โดยเสนอข้อเท็จจริงว่า การเรียนรู้ที่ดีที่สุดจะเกิดขึ้นเป็นลำดับที่อาจคาดหมายได้ ลำดับดังกล่าวนี้ จะแบ่งออกได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation stage) ในขั้นนี้ คือ การเตรียมกรอบงานเพื่อการเรียนรู้ใหม่ และเริ่มใช้สมองของผู้เรียนเกิดการทำงานอย่างต่อเนื่อง ในขั้นนี้กระบวนการเรียนการสอนมักจะเน้นการทบทวนเรื่องก่อนนำเสนอเป็นภาพ หรือเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง หากผู้เรียนมีความรู้เดิมมาก่อนจะทำให้การเรียนรู้เร็วขึ้น เช่น การฟังเรื่องตลกอาจไม่ขำเลย หากไม่รู้เรื่องเดิมมาก่อน

2. ขั้นรับรู้ (Acquisition stage) นิวรอนส์ของประสาทจะทำงานเชื่อมโยงกัน แหล่งข้อมูลในการรับรู้ ได้แก่ การอภิปราย การบรรยาย การใช้เครื่องมือทางการเห็น การให้สิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติ การแสดงบทบาทตัวอย่าง การอ่าน การทำโครงการกลุ่ม การทำกิจกรรมคู่ ฯลฯ ดังนั้น การให้ผู้เรียนเรียนรู้บางสิ่งบางอย่างได้ ก็ควรให้เขาได้พูด ได้ปฏิบัติ เนื่องจากสมองจะซึมซับข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เป็นส่วนเล็ก ๆ มาประสานต่อกันได้ การให้รูปแบบและประสบการณ์จะทำให้สมองของผู้เรียนรับรู้ได้มากขึ้น จนกระทั่ง

จับข้อมูลสำคัญได้ สมองอาจจะสร้างเงื่อนไข และการรับกฎเกณฑ์โดยรวม ซึ่งผู้เรียนอาจปรับได้บ่อยครั้งที่มักพบว่า ทั้งในชั้นเรียนหรือในโรงเรียน สิ่งที่ครูสอนอาจไม่ใช่สิ่งที่นักเรียนเรียนรู้ ดังนั้น ในการเรียนการสอนจึงต้องให้สมองของผู้เรียนรับรู้และให้นักเรียนได้ประสบการณ์ต่าง ๆ จากการเรียนรู้เอง สัดส่วนของเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติและพูด ควรมีมากกว่าการนั่ง และการฟัง ครูส่วนใหญ่มักจัดเวลาสำหรับผู้เรียนน้อยมากในการปฏิบัติทดลอง การอภิปราย การทบทวน ความรู้และผลที่ได้รับก็คือ ต้องมาสอนกันใหม่ มาตรฐานการศึกษาต้องการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ และขยายเนื้อหาสาระที่เรียน แต่ในทางตรงกันข้าม ครูกลับไม่ขยายกรอบเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่กว้างขึ้น

3. ขั้นขยายรายละเอียดเพิ่มเติม (Elaboration stage) ช่องว่างสำคัญในการเรียนการสอน คือ ช่องว่างระหว่างสิ่งที่ครูอธิบาย กับสิ่งที่นักเรียนเข้าใจ การลดช่องว่างนี้ ครูจำเป็นต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเข้าใจสิ่งที่เรียนได้ลึกซึ้งขึ้น และได้ข้อมูลย้อนกลับด้วยกลวิธีให้ความหมายโดยนัย หรืออย่างแจ่มแจ้ง (Explicit) ครูให้การแก้ไขควบคู่กับการสอน โดยหลักการของการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การขยายความโดยนัยหรืออย่างแจ่มแจ้ง เป็นเรื่องสำคัญในขั้นตอนนี้ กลวิธีที่ให้ความหมายอย่างแจ่มแจ้ง ได้แก่ การให้ คำเฉลย การตรวจสอบ การย่อความหรือสรุปความ การให้ข้อมูล สำหรับการให้ความหมายโดยนัย ได้แก่ การเล่นเกมบทบาทสมมุติ การไปศึกษานอกสถานที่ การใช้ประสบการณ์ในชีวิตจริง การขยายรายละเอียดเพิ่มเติมในสิ่งที่เรียนรู้ จะช่วยให้สมองมีโอกาสดำจัด วิเคราะห์ ตรวจสอบและเรียนรู้ได้ลึกซึ้งขึ้น การทำงานของระบบประสาทจะพัฒนาได้โดยการลองผิดลองถูก ยังมีการทดลองฝึกปฏิบัติและได้ข้อมูลย้อนกลับมากขึ้นเท่าใด คุณภาพในการทำงานของสมองก็จะยิ่งดีขึ้นเท่านั้น การเรียนโดยการท่องจำอาจจะช่วยให้สามารถทำคะแนนในการสอบได้ แต่อาจจะไม่ทำให้สามารถคิดในระดับสูงได้ ดังนั้น นักเรียนจึงควรได้ข้อมูลย้อนกลับในการเรียนรู้ให้มากอย่างพอเพียง การเรียนรู้สิ่งอื่น ๆ ก็จะตามมาได้เอง ประโยชน์ ที่นักเรียนจะได้รับก็คือ การมีโอกาสดำทบทวนและประเมินงานของตนเองและของผู้อื่น พร้อมทั้งได้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นเรื่องเป็นราวด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

4. ขั้นสร้างความทรงจำ (Memory formation stage) แม้จะมีการให้กระบวนการขยายรายละเอียด ในการเรียนรู้เพิ่มเติม โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำทดลอง หรือมีปฏิสัมพันธ์ในการเรียนการสอน การทรงจำ ก็อาจดีหรือไม่ดีได้ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเก็บกักความทรงจำนั้น ๆ ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน เช่น การพักผ่อนที่เพียงพอ ระดับของอารมณ์ บริบท อาหาร คุณภาพและปริมาณของการเชื่อมโยงระดับของสมอง สภาวะของผู้เรียน ความรู้เดิม ฯลฯ การพักผ่อนอย่างพอเพียงจะช่วยให้สมองทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยเฉพาะในการรวบรวมข้อมูล อาหารที่ดีมีประโยชน์ก็สามารถทำให้ร่างกายได้รับสารที่ช่วยในการทรงจำที่ดีได้

5. ขั้นบูรณาการเพื่อนำไปใช้ (Functional integration stage) ในขั้นนี้ ผู้เรียนจะสามารถระลึกสิ่งที่เรียนรู้ และนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ถือว่าสำคัญที่สุด คือ ขั้นตอนที่ 2, 3 และ 4 ซึ่งผู้สอนต้องตระหนักเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ตามที่คาดหวัง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน โดยการพูด และการปฏิบัติกิจกรรม

Carroll (1974, pp. 116-118) ได้เสนอหลักการสำคัญจากงานวิจัย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จไว้ 5 ประการดังนี้

1. ความถนัดของผู้เรียน (Learner's aptitude) ผู้เรียนย่อมมีความแตกต่างกันในด้านความถนัดในการเรียนรู้ การใช้เวลาของผู้เรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน แต่ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้

2. ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน (Learner's intelligence) ผู้เรียนย่อมมีความสามารถทางสติปัญญาที่ต่างกัน เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็ย่อมแตกต่างกันด้วยในชั้นเรียนแต่ละชั้น ย่อมจะมีผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน

3. ความอดุสาหพยายามของผู้เรียน (Learner's perseverance) ผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และย่อมจะมีผลต่อแรงจูงใจ พร้อมทั้งความเฝ้านุถุธิในการเรียนรู้แตกต่างกันด้วย

4. คุณภาพในการสอน (Quality of instruction) กลวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน การสอนที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

5. โอกาสในการเรียนรู้ (Learning opportunities) ผู้เรียนที่มีโอกาสในการเรียนรู้มาก ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนจะเป็นผู้ให้โอกาสในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ของการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จนั้น ผู้สอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียน (ข้อ 1-3) ในด้านความแตกต่างทางสติปัญญา ความสามารถและความสนใจความสามารถของผู้สอน (ข้อ 4-5) จะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้มากที่สุด กลวิธีการสอนที่เหมาะสม จึงควรจัดให้เหมาะสมกับขั้นตอนในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนอย่างรู้แจ้ง (Mastery learning) (Carroll, 1974) ดังนี้

1. ขั้นรับรู้ (Acquisition stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนโดยการลองผิดลองถูกและยังไม่มี ความชำนาญมากนัก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเริ่มการรับรู้การสอนของผู้สอนใหม่ ๆ
2. ขั้นคล่องตัว (Fluency stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนสิ่งที่เรียนรู้อย่างมากขึ้น ผู้เรียนจะมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมา เช่น การฝึกทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ
3. ขั้นคงที่ (Maintenance stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีความชำนาญ และสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างคงที่เนื่องจากประสบความสำเร็จในการฝึกฝนจนคล่องตัวแล้วในขั้นที่ 2 จึงทำให้เกิดความทรงจำระยะยาวได้ในสิ่งที่เรียนรู้ เช่น การจำคำศัพท์ การจัดรูปประโยค
4. ขั้นนำไปใช้ (Application stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ที่มีความแม่นยำไปใช้ เช่น การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในสถานการณ์จริง
5. ขั้นปรับตัว (Adaptation stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถปรับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างโครงงาน หรือ แผนงาน ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

จันทร์ชลิ มาพุทธ (2544, หน้า 11) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น ครูควรจะเดินดูนักเรียนและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ครูควรใช้เทคนิคการสอนอย่างหลากหลาย เช่น ใช้สื่อและเกมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ครูควรอธิบายให้ชัดเจนในชั้นเรียนควรสร้างแรงจูงใจให้เกิดแก่เด็ก คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรใช้เทคนิคการตอบโต้ระหว่างครูกับนักเรียน โดยการใช้คำถามแล้วให้นักเรียนตอบ ให้คำยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำงานหรือตอบได้ถูกต้อง

พรพรรณ แก้วฝ้าย (2556, หน้า 45) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการสอน การสอนโดยใช้เทคนิควิธีที่หลากหลายและโดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนที่แตกต่างกัน ประเมินผลการเรียนรู้และสรุปปรับปรุง แก้ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนให้ประสบความสำเร็จย่อมมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาทั้งในด้านตัวผู้เรียน และคุณสมบัติของผู้สอน อันได้แก่ คุณภาพของการจัดการเรียน การสอน และเวลาในการเรียนรู้ของผู้เรียน การพิจารณาจัดขั้นตอนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถได้อย่างแท้จริง ก็นับว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้สอนต้องตระหนักในการจัดวางแผนการ สอนระยะยาว และระยะสั้นให้สอดคล้องกัน รวมทั้งการพิจารณารายละเอียดขององค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอน นับตั้งแต่การเข้าใจหลักการ และทฤษฎีของวิชา ที่ทำการสอน การเลือกหรือสร้างสรรค์วิธีการสอน และเทคนิคการสอนรวมทั้งความเข้าใจ กระบวนการพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน บทบาทของผู้สอน และผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ความสัมพันธ์ที่ดียังเป็นปัจจัยพื้นฐานในการเรียนของเด็ก เป็นเงื่อนไขสำคัญของความสำเร็จและความล้มเหลวทางการศึกษาของเด็ก และความสัมพันธ์ที่ดี จะทำให้เด็กรู้สึกว่ามีโรงเรียนเป็นที่ที่มีความอบอุ่นและส่งเสริมให้เด็กเกิดพัฒนาการที่ดีด้านอารมณ์ สังคม และการเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จด้านการศึกษาทั้งสิ้น

Ober (1971) ได้สร้างเครื่องมือเพื่อสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนขึ้น มีชื่อเรียกว่าแบบวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของโอเบอร์ เป็นเครื่องมือที่ได้รับการปรับปรุงจากเครื่องมือของเนต เอ แพนเดอร์ส โดยสังเกตพฤติกรรมของครูและนักเรียนมี 10 ประเภทดังนี้

1. ความอบอุ่น
2. การยอมรับ
3. การขายประโยชน์ของบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วม
4. การชักถาม
5. การตอบคำถาม
6. การอธิบาย
7. การให้แนวทาง
8. การแก้ไข
9. การลดความเครียด
10. การเขียนหรือความวุ่นวาย

นอกจากนี้ เขายังได้อธิบายเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือในการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่ามี 2 ระบบ คือ

1. ระบบสัญลักษณ์ ประกอบด้วยลำดับพฤติกรรมซึ่งผู้สังเกตจะบันทึกทุกกิจกรรมที่ปรากฏเพียงพฤติกรรมละครั้งเดียว ในช่วงเวลาที่สังเกตโดยไม่คำนึงถึงความถี่ของการเกิดพฤติกรรม
2. ระบบจำแนกประเภท เป็นระบบที่จำแนกพฤติกรรมออกเป็นประเภท ๆ แต่ละประเภทใช้เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์บันทึกแทนทุกพฤติกรรมที่คาดว่าจะป็นปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน โดยกระทำในช่วงเวลาที่จำกัด ผู้สังเกตจะต้องเรียนรู้ลักษณะของพฤติกรรมว่าสิ่งใดควรจัดอยู่ในประเภทใดและมีความถี่เกิดขึ้นกี่ครั้ง ในแต่ละช่วงเวลาที่สังเกตพฤติกรรม

เทวัญ เอกจันทร์ (2551) ได้ทำการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครู ศิษย์พึงปฏิบัติต่อครูด้วยความเคารพ แสดงความเคารพครูในห้องเรียน ยกมือไหว้ เมื่อเห็นครูนอกเวลา

เรียน และยิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่ทำหน้าบึ้งหน้างอ บริการ ช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมในห้องเรียน ด้วยความเต็มใจ ช่วยเหลืองานตามที่ครูให้ไว้ด้วยความเต็มใจ และให้ความช่วยเหลือในยาม ลูกเงิน เชื่อฟังและตั้งใจเรียน รับฟังความคิดเห็นของครู ซื่อสัตย์ และมีความกตัญญู ความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับศิษย์ แนะนำฝึกฝนอบรมให้เป็นคนดี ด้วยกาย วาจา ใจ

ชยาภา วานะชยานนท์ (2558) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดี สามารถสังเกตได้ว่า

1. มีบรรยากาศการเรียนที่เป็นมิตร ทุกคนยิ้มแย้มแจ่มใส
2. ครูผู้สอนมีความไวต่อปฏิกิริยาของเด็กและให้การตอบสนอง ได้อย่างเหมาะสม

ครูสามารถสังเกตระหว่างการสอนว่าเด็กแต่ละคนเป็นอย่างไร เช่น มีคนไม่เข้าใจ ตามไม่ทัน กังวล หรือดูเศร้า และนอกจากการสังเกตแล้ว ครูยังเข้าใจและสามารถตอบสนองต่อเด็กได้ อย่างเหมาะสมด้วย

3. ครูใส่ใจในความคิดเห็นของเด็กแต่ละคน ครูต้องถามถึงความคิดเห็นหรือมุมมองของเด็กในระหว่างคาบเรียนด้วย

สิ่งสำคัญในการทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี คือ

1. การใช้เวลาที่ดีร่วมกัน เช่น การกินข้าวกลางวันร่วมกันในบรรยากาศที่เป็นกันเอง การทำกิจกรรมนอกห้องเรียนร่วมกัน ครูมีการจัดช่วงเวลาในการให้คำปรึกษาแก่เด็ก เมื่อเด็ก ต้องการ

2. สื่อสารความตั้งใจอันดีไปให้เด็กผ่านการแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ เช่น ครูสามารถแสดงออกถึงความเอาใจใส่ด้วยการสังเกต สอบถามทุกข์สุขของเด็กเป็นระยะ แสดงการยอมรับในตัวเด็กด้วยการฟังความคิดเห็นของเด็กอย่างตั้งใจ หรือแม้แต่การแสดงออกให้เด็กเห็นว่าครูเป็นที่พึ่งให้แก่เขาได้ โดยการรับฟังปัญหาและช่วยกันคิดวิธีแก้ไขร่วมกัน

3. มีวิธีการตอบสนองต่อเด็กที่เหมาะสม เน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูต้องมีความไวต่ออารมณ์ของเด็ก รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคน มีวิธีการตอบสนองต่อเด็กแต่ละคนที่แตกต่างกันอย่างเหมาะสม เช่น ให้เวลาปรับตัวกับเด็กที่ขี้กังวล วางระบบระเบียบที่ชัดเจนให้เด็กที่สมาธิสั้น แต่อย่าลืมห่วงทุกอย่างเป็นไปในทางบวก ด้วยการให้คำชม ให้รางวัลกับพฤติกรรมที่ดีของเด็ก มากกว่าการลงโทษ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนนั้นมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากครูและนักเรียนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดเชื่อถือและศรัทธาในตัวครู ผู้เรียนยอมแสดงพฤติกรรมที่ไว้วางใจ ไม่กระด้าง กระเดื่อง สบายใจในการที่จะรับวิชา และจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

แนวทางการวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐาน ของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข

มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้

มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ใน

การดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยี ด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์
4. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. สุขศึกษาและพลศึกษา
6. ศิลปะ
7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
8. ภาษาต่างประเทศ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มี ตัวชี้วัดให้มี การสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผล การเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/ รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับ เขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็น ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาวะความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและ ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการ จัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐาน การเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับ ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่าง ๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบ ทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาวะความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแล ช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐาน ความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหา ด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธ โรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษา

ในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วทั้งที่ ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

วิวัตร พงษ์ภา (2544) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 93 คน พบว่า

1. ปัจจัยด้านครอบครัว นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ อยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยด้านตัวนักเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมาก

ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอยู่ในระดับปานกลาง

3. ปัจจัยด้านโรงเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ อยู่ในระดับมาก และปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำแตกต่างกัน

บวรศักดิ์ คงเสน (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ตรีศึกษา สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เรียนวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้นผ่านมาแล้ว ในวิทยาลัยที่สังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 342 คน ได้จากกลุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีถดถอยเชิงซ้อนแบบขั้นตอน (Stepwise regression) และหาความสัมพันธ์ของปัจจัย

ด้านสภาพทั่วไปที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า สถานศึกษา สาขางานและระดับผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ($FRA = 2.288 + 0.067SCH + 0.169 WRK + 0.839GPA$) สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนในด้านต่าง ๆ พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักเรียนในภาพรวม พบว่า ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียน และด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับมาก

เทวัญ เอกจันทร์ (2551) ได้ทำการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครู ศิษย์พึงปฏิบัติต่อครูด้วยความเคารพ แสดงความเคารพครูในห้องเรียน ยกมือไหว้ เมื่อเห็นครูนอกเวลาเรียน และยิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่ทำหน้าบึ้งหน้างอ บริการ ช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมในห้องเรียน ด้วยความเต็มใจ ช่วยเหลืองานตามที่ครูไหว้วานด้วยความเต็มใจ และให้ความช่วยเหลือในยามฉุกเฉิน เชื่อฟังและตั้งใจเรียน รับฟังความคิดเห็นของครู ซื่อสัตย์ และมีความกตัญญู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ แนะนำฝึกฝนอบรมให้เป็นคนดี ด้วยกาย วาจา ใจ

นคร เหมนาค (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 341 คน ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ และปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำนวน 118 คนพบว่าปัจจัยด้านนักเรียน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และปัจจัยด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1-3

พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Morrow and Wilson (1961) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพ่อแม่ที่ให้ คำชมเชย ยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของ ครอบครัว ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น มีพ่อแม่ที่ชอบข่มขู่ เข้มงวดกวดขันเด็ก จนเกินไป ลงโทษเด็กบ่อย ๆ หรือมีละเล่นก็ให้ความคุ้มครองปกป้องเด็กมากเกินไป บรรยากาศ ในบ้านจึงมีแต่ความตึงเครียดและขัดแย้งกัน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง มีองค์ประกอบปัจจัยพื้นฐาน 3 ด้าน คือ องค์ประกอบแรก ได้แก่ ปัจจัยครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว องค์ประกอบที่สอง ได้แก่ ปัจจัยตัวนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย ด้านเจตคติต่อการเรียน ด้านแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ พื้นฐานความรู้ของนักเรียน และองค์ประกอบที่สาม ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ซึ่งประกอบด้วย ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำนวน 299 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียน วัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 รวมกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 168 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามระดับชั้น ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 2 ที่ใช้ในการศึกษา

ระดับชั้น	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	110	62
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	94	53
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	95	53
รวม	299	168

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เนื้อหาแบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยครอบครัว มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 12 ข้อ
 2. ปัจจัยตัวนักเรียน มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 12 ข้อ
 3. ปัจจัยครูผู้สอน มีลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) จำนวน 13 ข้อ
- ในแต่ละข้อให้เลือกแสดงความคิดเห็นระดับใดระดับหนึ่งใน 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้น้ำหนักของคะแนน โดยยึดหลักของ ลิเคอร์ท (Likert, 1987) ดังนี้
- 5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก
 - 3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง
 - 2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย
 - 1 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีแนวคิดจากเอกสาร วารสาร งานวิจัยและแบบสอบถามของ วิรัตน์ พงษ์สุภา (2544) ซึ่งสอดคล้องกับนคร เหมนาค (2555) และพรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) ที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2 เป็นแนวทางและนำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำความรู้จากทฤษฎีแนวคิด เอกสารงานวิจัย ที่ได้รับมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 2 ตอน แยกเป็น ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

3. เสนอแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวนภาษาและพิจารณาความเหมาะสมเพื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปหาคุณภาพโดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) ค่าอำนาจจำแนก (Discriminate) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยดำเนินการดังนี้

3.1 การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความถูกต้องของภาษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปหาอำนาจจำแนกและความเชื่อมั่น ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1.1 ดร.สมุทรา ชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.1.2 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู	อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.1.2 ดร.สมพงษ์ ปั่นหุ่น	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา
ประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 จัดทำแบบสอบถามโดยปรับปรุงจากความคิดเห็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบ แล้วนำเสนอที่ปรึกษาหลักพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3.3 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน วัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ไม่ได้เป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 แล้วนำมาวิเคราะห์ ดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) โดยคำนวณค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's moment correlation) โดยมีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21-.74

3.3.2 ค่าความเชื่อมั่น โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยของหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียน วัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้กับ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 168 ฉบับ
3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วให้ค่าน้ำหนักคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด บันทึกข้อมูลลงคอมพิวเตอร์เกณฑ์การพิจารณาแปลผลข้อมูล ด้วยการแปลความหมายของคะแนน โดยอาศัยแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

2.51-3.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด

2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

เกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้

โรงเรียนวัดหนองก้นกรร (2552) ได้แบ่งระดับผลการเรียนของนักเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียน ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนน (ร้อยละ)
4	ดีเยี่ยม	80-100
3.5	ดีมาก	75-79
3	ดี	70-74
2.5	ค่อนข้างดี	65-69
2	ปานกลาง	60-64
1.5	พอใช้	55-59
1	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54
0	ต่ำกว่าเกณฑ์	49 ลงไป

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยแบบทดสอบทางการเรียนที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นตามเนื้อหา วัตถุประสงค์ หรือตัวชี้วัดของบทเรียนนั้น ๆ ผู้วิจัยจึงพอสรุปค่าที่ใช้ประเมินระดับผลการเรียนที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มีดังนี้

4.00	หมายถึง	ดีเยี่ยม
3.00-3.99	หมายถึง	ดี
2.00-2.99	หมายถึง	พอใช้
1.00-1.99	หมายถึง	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ
0.00	หมายถึง	ต่ำกว่าเกณฑ์

เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้จะอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 ดังนี้ (Hinkle, Wiersma & Jurs, 1998, p. 120)

ขนาดของความสัมพันธ์	ความหมาย
.90 ถึง 1.00 (-.90 ถึง -1.00)	มีความสัมพันธ์สูงมาก
.70 ถึง .90 (-.70 ถึง -.90)	มีความสัมพันธ์สูง
.50 ถึง .70 (-.50 ถึง -.70)	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
.30 ถึง .50 (-.30 ถึง -.50)	มีความสัมพันธ์น้อย
.00 ถึง .30 (-.00 ถึง -.30)	มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสำหรับการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยรวมและจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลาง ต่ำ จากแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1.1 ร้อยละ
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
- 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. สถิติเพื่อการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

2.1 ปัจจัยรอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยการใช้การทดสอบ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation)

2.2 ปัจจัยรอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยการใช้การทดสอบ การถดถอย (Regression equation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
วัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยครอบครัว
ปัจจัยนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนด
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง
MS	แทน	คะแนนเฉลี่ยยกกำลังสอง
F	แทน	การแจกแจง F
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ประสิทธิภาพในการพยากรณ์
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
b	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b_0	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$S.E.b$	แทน	ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
$S.E.est$	แทน	ค่าความคาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
X_i	แทน	ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง

X_2	แทน	ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว
X_3	แทน	ด้านเจตคติต่อการเรียน
X_4	แทน	ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
X_5	แทน	ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
X_6	แทน	ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
Y_1	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
Y_2	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
Y_3	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
\hat{Y}	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการพยากรณ์

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยครอบครัว ปัจจัยนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน ของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครอบครัว ปัจจัยนักเรียน และปัจจัย
ครูผู้สอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	62	36.9
หญิง	106	63.1
รวม	168	100

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9

ตารางที่ 3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับชั้นที่กำลังศึกษาเล่าเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับชั้น	จำนวน	ร้อยละ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	62	36.9
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	53	31.5
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	53	31.5
รวม	168	100

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 รองลงมาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
4.00 ดีเยี่ยม	6	3.6
3.50-3.99 ดีมาก	61	36.3
3.00-3.49 ดี	80	47.6
2.00-2.99 พอใช้	21	12.5
รวม	168	100

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.00-3.49 (ดี) จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมาได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.50-3.99 (ดีมาก) จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.00-2.99 (พอใช้) จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 4 (ดีเยี่ยม) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยครอบครัว ปัจจัยนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน ของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำมาอ่านค่าเพื่อใช้ในการอภิปรายผลและนำเสนอผลการศึกษาดังตารางที่ 5-11

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ของปัจจัยโดยรวม และรายด้าน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6			
	<i>n</i> = 168			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
ปัจจัยครอบครัว				
ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง	3.60	.71	มาก	
ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	3.86	.65	มาก	
รวม	3.73	.61	มาก	2
ปัจจัยตัวนักเรียน				
ด้านเจตคติต่อการเรียน	3.58	.66	มาก	
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.53	.74	มาก	
รวม	3.56	.66	มาก	3
ปัจจัยครูผู้สอน				
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.07	.68	มาก	
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	3.94	.73	มาก	
รวม	4.02	.66	มาก	1

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยรวม และรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยตัวนักเรียน

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ความเข้มแข็งบนมาตรฐาน และระดับปัจจัยครอบครัว ด้านการส่งเสริม การเรียนของผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระยาระยอง เขต 2

ปัจจัยครอบครัว	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง				
1. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียน ทำการบ้านและอ่านหนังสือเป็นประจำ	3.61	0.95	มาก	3
2. ผู้ปกครองสนใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน	3.91	1.00	มาก	1
3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเรียนเสริม เป็นพิเศษ	3.40	1.18	ปานกลาง	5
4. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนฟัง วิทยุหรือดูโทรทัศน์ในรายการที่เป็น ประโยชน์ต่อการเรียน	3.60	1.05	มาก	4
5. ผู้ปกครองส่งเสริมความรู้ของนักเรียน โดยการจัดหาหนังสือ ความรู้สารคดี ต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่าน	3.35	1.06	ปานกลาง	6
6. ผู้ปกครองส่งเสริมการเรียนโดยจัดหา สถานที่ให้นักเรียนทำการบ้าน และ อ่านหนังสือ	3.73	1.07	มาก	2
รวม	3.60	0.71	มาก	

จากตารางที่ 6 ปัจจัยครอบครัว พบว่า ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียน เรียนเสริมเป็นพิเศษ และ ผู้ปกครอง ส่งเสริมความรู้ของนักเรียนโดยการจัดหาหนังสือความรู้สารคดีต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่าน อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองสนใจให้คำแนะนำช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน ผู้ปกครองส่งเสริมการเรียน โดยจัดหาสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้าน และอ่านและดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือเป็นประจำ

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัจจัยครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ราชอง เขต 2

ปัจจัยครอบครัว	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว				
1. บุคคลในครอบครัวมีเวลาร่วมสนทนากันอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง	3.79	1.03	มาก	4
2. เมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาทุกชั่ววันจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน	3.85	1.04	มาก	3
3. เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จ ทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี	4.14	0.94	มาก	2
4. ทุกคนในครอบครัวมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน	4.17	0.92	มาก	1
5. ในวันหยุดหรือปิดภาคเรียนผู้ปกครองมักจะพาไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกัน	3.43	1.17	ปานกลาง	6
6. บุคคลในครอบครัวมีเวลาร่วมรับประทานอาหารกันอย่างพร้อมเพรียง	3.77	1.08	มาก	5
รวม	3.86	0.64	มาก	

จากตารางที่ 7 ปัจจัยครอบครัว พบว่า ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น ในวันหยุดหรือปิดภาคเรียนผู้ปกครองมักจะพาไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกัน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ทุกคนในครอบครัวมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี และเมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาทุกชั่ววันจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2

ปัจจัยตัวนักเรียน	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านเจตคติต่อการเรียน				
1. นักเรียนชอบมาโรงเรียนทุกวันที่เปิดเรียน	3.91	1.00	มาก	2
2. นักเรียนตั้งใจเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน	3.82	0.99	มาก	3
3. นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนหนังสือ	2.75	1.09	ปานกลาง	6
4. นักเรียนตั้งใจจะเรียนหนังสือให้ดีขึ้นกว่าเดิม	4.08	0.94	มาก	1
5. นักเรียนหวังอย่างยิ่งว่าจะได้เป็นนักเรียนดีเด่น	3.22	1.15	ปานกลาง	5
6. นักเรียนอยากให้ครูชมว่าเป็นเด็กขยันและตั้งใจเรียน	3.71	1.07	มาก	4
รวม	3.58	0.66	มาก	

จากตารางที่ 8 ปัจจัยตัวนักเรียน พบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียน โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น นักเรียนหวังอย่างยิ่งว่าจะได้เป็นนักเรียนดีเด่น และนักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ นักเรียนตั้งใจจะเรียนหนังสือให้ดีขึ้นกว่าเดิม นักเรียนชอบมาโรงเรียนทุกวันที่เปิดเรียน และนักเรียนตั้งใจเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยตัวนักเรียน
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2

ปัจจัยตัวนักเรียน	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				
1. เมื่อครูให้ทำงานหรือทำการบ้าน ข้าพเจ้าจะรีบทำให้เรียบร้อย ก่อนกำหนด	3.74	0.98	มาก	2
2. นักเรียนแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ หรือความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ ในการเรียนอยู่เสมอ	3.51	0.97	มาก	5
3. ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำคะแนนให้ได้มากที่สุดกว่าเพื่อน ๆ ในห้อง	3.61	1.04	มาก	3
4. เพื่อน ๆ และครูมักชมว่าข้าพเจ้า เป็นคนขยันเรียนมากคนหนึ่ง	2.93	1.02	ปานกลาง	6
5. เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ได้รับคำยกย่องชมเชยว่าตั้งใจทำงานดี ข้าพเจ้าอยากเป็นเช่นนั้นบ้าง	3.55	1.13	มาก	4
6. ข้าพเจ้าสนใจและตั้งใจเรียน ในเวลาเรียนอย่างเต็มที่	3.85	0.95	มาก	1
รวม	3.53	0.74	มาก	

จากตารางที่ 9 ปัจจัยตัวนักเรียน พบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้น เพื่อน ๆ และครูมักชมว่าข้าพเจ้าเป็นคนขยันเรียนมากคนหนึ่ง อยู่ในระดับปานกลาง เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ข้าพเจ้าสนใจและตั้งใจเรียนในเวลาเรียนอย่างเต็มที่ เมื่อครูให้ทำงานหรือทำการบ้านข้าพเจ้าจะรีบทำให้เรียบร้อยก่อนกำหนด และข้าพเจ้าตั้งใจจะทำคะแนนให้ได้มากที่สุดกว่าเพื่อน ๆ ในห้อง

ตารางที่ 10 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยครูผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2

ปัจจัยครูผู้สอน	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน				
1. ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัดและความสามารถของผู้เรียน	3.95	0.95	มาก	7
2. ครูดำเนินการสอนตามลำดับเนื้อหาและมีการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน	4.05	0.91	มาก	3
3. ครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานและร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม	4.05	0.95	มาก	5
4. ครูมีการเสริมแรงนักเรียนในการเรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชมเชย	3.91	0.97	มาก	8
5. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ทุกครั้งก่อนทำการสอน	4.05	0.93	มาก	4
6. ครูมีการทบทวนในเรื่องเดิมก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่	4.34	0.84	มาก	1
7. ครูใช้ภาษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย	4.24	0.88	มาก	2
8. ครูวัดและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย และต่อเนื่องโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง	3.99	0.90	มาก	6
รวม	4.07	0.68	มาก	

จากตารางที่ 10 ปัจจัยครูผู้สอน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ครูมีการทบทวนในเรื่องเดิมก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่ ครูใช้ภาษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย และครูดำเนินการสอนตามลำดับเนื้อหาและมีการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

ตารางที่ 11 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับ ปัจจัยครูผู้สอน
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นกรร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ปัจจัยครูผู้สอน	n = 168			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน				
1. เมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัวครูยินดีให้ความช่วยเหลือ	3.95	0.98	มาก	3
2. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ครูให้คำแนะนำจนนักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ	4.14	0.86	มาก	1
3. ครูแสดงความรักใคร่ เอ็นดูและเป็นกันเองกับนักเรียน	3.93	0.98	มาก	4
4. เมื่อครูขอความร่วมมือในชั้นเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี	4.06	0.89	มาก	2
5. ในเวลาว่าง หรือหยุดพักกลางวัน นักเรียนกล้าพูดกล้าคุยกับครู	3.62	1.21	มาก	5
รวม	3.94	0.73	มาก	

จากตารางที่ 11 ปัจจัยครูผู้สอน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยรวม และรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่อง การเรียนรู้ ครูให้คำแนะนำจนนักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เมื่อครูขอความร่วมมือในชั้นเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัวครูยินดีให้ความช่วยเหลือ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นกรร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ตารางที่ 12 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6		
	n = 168		
	\bar{X}	SD	ระดับ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	3.33	0.32	ดี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	3.39	0.23	ดี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	3.52	0.24	ดีมาก
รวม	3.41	.28	ดี

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยรวม พบว่ามีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับดี เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยรอบครัว ปัจจัยตัวผู้เรียน และปัจจัยครูผู้สอน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน							
	(Y_1)		(Y_2)		(Y_3)		(Y)	
	r	p	r	p	r	p	r	p
(X_1)	.50**	.00	.28*	.04	.22	.10	.32**	.00
(X_2)	.17	.19	.22	.11	.05	.74	.14	.08
(X_3)	.29*	.02	.30*	.02	.20	.15	.16*	.04
(X_4)	.32*	.01	.26	.06	.11	.44	.23**	.00
(X_5)	.48**	.00	.34*	.01	.07	.64	.32**	.00
(X_6)	.46**	.00	.76**	.00	.13	.36	.35**	.00
X	.51**	.00	.34*	.01	.09	.53	.32**	.00

** ($p \leq .01$)

* ($p \leq .05$)

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .14 ถึง .35 ตั้งแต่ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวถึงปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 แต่ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในทางบวกอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 การสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากตัวแปรทั้ง 3 ปัจจัย ประกอบด้วย ปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1) ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว (X_2) ปัจจัยผู้เรียน ได้แก่ ด้านเจตคติต่อการเรียน (X_3) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_4) และปัจจัยครูผู้สอน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน (X_5)

และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) แล้วคัดเลือกตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด เพื่อพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 2 โดยวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตารางที่ 14 อำนาจพยากรณ์ของตัวพยากรณ์ และคัดเลือกตัวพยากรณ์จากปัจจัยทั้ง 3 ด้านที่ ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2

ตัวพยากรณ์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6		
	R	R ²	ร้อยละ
(X_0)	.347	.120	12.0
(X_0) (X_1)	.185	.148	14.8
(X_0) (X_1) (X_2)	.410	.168	16.8

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัจจัยที่อำนาจพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จากพยากรณ์มีทั้งหมด 3 ตัว คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1)

และด้านเจตคติต่อการเรียน (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .410 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 ได้ ร้อยละ 16.8

เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จากปัจจัยที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด จึงนำเสนอ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวพยากรณ์ (b, β) รวมค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) จากนั้น จึงทดสอบความเป็นเส้นตรงของคะแนนจากตัวแปรระดับการศึกษาและตัวแปรพยากรณ์ โดยใช้วิธี วิเคราะห์ความแปรปรวน หรือ *F-test* ดังปรากฏในตารางที่ 15 และตารางที่ 16

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 จากปัจจัยต่าง ๆ

แหล่งความแปรปรวน	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6				
	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
Regression	3	2.25	.751	11.06**	.00
Residual	164	11.13	.068		
Total	167	13.38			

** ($p \leq .01$)

จากตารางที่ 15 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1) และด้านเจตคติต่อการเรียน (X_3) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 16 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2

ตัวพยากรณ์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6				
	<i>b</i>	<i>S.E.b</i>	β	<i>t</i>	<i>p</i>
(X_0)	.127	.036	.328	3.54**	.00
(X_0) (X_1)	.106	.036	.267	2.95**	.00
(X_0) (X_1) (X_3)	.084	.042	-.195	1.99*	.04
$b_0 = 2.83$ $R = .410$	$R^2 = .168$	$S.E.est = .260$			

** ($p \leq .01$)

* ($p \leq .05$)

จากตารางที่ 16 แสดงว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1) และด้านเจตคติต่อการเรียน (X_3) กับระดับการศึกษามีค่าเท่ากับ .41 ความคาดเคลื่อน เนื่องจาก

การพยากรณ์เท่ากับ .260 และ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยตัวพยากรณ์ รวมทั้งค่าคงที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05

เมื่อนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.83 + .127 (X_0) + .106 (X_1) + .084 (X_2)$$

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและนำค่าสถิติต่าง ๆ มาสร้างสมการพยากรณ์โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้ ร้อยละ 16.8 แสดงให้เห็นว่าผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ “ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ได้” โดยปัจจัยด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียน เป็นตัวพยากรณ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ศึกษาปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน ปัจจัยครูผู้สอน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีการสร้างสมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 168 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ตามระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมีอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .21-.74 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สถิติเพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple correlation) และการวิเคราะห์การถดถอย (Regression equation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัจจัยครูผู้สอน ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยตัวนักเรียน โดยสามารถอธิบาย ปัจจัยแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ปัจจัยครอบครัว พบว่า ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ผู้ปกครองสนใจให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน ผู้ปกครองส่งเสริมการเรียนรู้โดยจัดหาสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านและผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือเป็นประจำ

1.2 ปัจจัยครอบครัว พบว่า ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ทุกคนในครอบครัวมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี และเมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาทุเรียนจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน

1.3 ปัจจัยตัวนักเรียน พบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียน โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า นักเรียนตั้งใจจะเรียนหนังสือให้ดีขึ้นกว่าที่แล้มาแล้ว นักเรียนชอบมาโรงเรียนทุกวันที่เปิดเรียน และนักเรียนตั้งใจเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน

1.4 ปัจจัยตัวนักเรียน พบว่า ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนในเวลาเรียนอย่างเต็มที่ เมื่อครูให้ทำงานหรือทำการบ้านนักเรียนจะรีบทำให้เรียบร้อยก่อนกำหนด และนักเรียนตั้งใจจะทำคะแนนให้ได้มากที่สุดกว่าเพื่อน ๆ ในห้อง

1.5 ปัจจัยครูผู้สอน พบว่า ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า ครูมีการทบทวนในเรื่องเดิมก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่ ครูใช้ภาษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย และครูดำเนินการสอนตามลำดับเนื้อหาและมีการใช้การสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน

1.6 ปัจจัยครูผู้สอน พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก พบว่า เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียน ครูให้คำแนะนำจนนักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ เมื่อครูขอความร่วมมือในชั้นเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัวครูยินดีให้ความช่วยเหลือ

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นกรร่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยรวม พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในระดับดี เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยรวมของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นกรร่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า มีความสัมพันธ์กับปัจจัย

ครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง .14 ถึง .35 ตั้งแต่ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวถึงปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ .05 แต่ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัวส่วนใหญ่ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งปัจจัยโดยรวมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในระดับน้อย ($r = .32$) โดยปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยครูผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยและปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน ได้แก่ ด้านเจตคติต่อการเรียนและด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยมาก

4. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้ โดย พบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน (X_0) ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง (X_1) และด้านเจตคติต่อการเรียน (X_2) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียน มีค่าเท่ากับ .41 และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้ ร้อยละ 16.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 เมื่อนำค่าสถิติตัวแปรพยากรณ์มาสร้างสมการพยากรณ์ ได้สมการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = 2.83 + .127 (X_0) + .106 (X_1) + .084 (X_2)$$

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน วัดหนองกันเกราสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า

1.1 ปัจจัยครอบครัว ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ปกครองสนใจให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน ผู้ปกครองส่งเสริมการเรียนรู้ โดยจัดหาสถานที่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านและผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือเป็นประจำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนคร เหมนาค (2555) ศึกษาค้นคว้าปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพรพรรณ แก้วฝ้าย (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิวัตร พงษ์ภา (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัด ฉะเชิงเทรา พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ปัจจัยครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะทุกคนในครอบครัวมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน เมื่อนักเรียนทำงานและประสบความสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี และเมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาทุกข์ร้อนจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Morrow and Wilson (1961) พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีพ่อแม่ที่ให้คำชมเชย ยอมรับ แสดงความสนใจ และเข้าใจ ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว ส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น มีพ่อแม่ที่ชอบข่มขู่ เข้มงวดกวัดขั้นเด็กจนเกินไป ลงโทษเด็กบ่อย ๆ หรือมีลักษณะนี้ทำให้ความคุ้มครองปกครองเด็กมากเกินไป บรรยากาศในบ้านจึงมีแต่ความตึงเครียดและขัดแย้งกัน สอดคล้องกับสมพร พรหมจันทร์ (2540, หน้า 77-78) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่า ตัวแปรครอบครัว คือ สัมพันธภาพในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านเจตคติต่อการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนตั้งใจจะเรียนหนังสือให้ดีขึ้นกว่าที่แล้วมา นักเรียนชอบมาโรงเรียนทุกวันที่เปิดเรียน และนักเรียนตั้งใจมาเรียนอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบวรศักดิ์ คงเสน

(2550) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น กรณีศึกษา สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 พบว่า ด้านเจตคติต่อการเรียน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 106) ได้ศึกษาวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า การที่ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน จะทำให้ผู้เรียนมีความอยากรู้ อยากรเรียน มีความสนใจในสิ่งที่เรียนและนำไปสู่การเป็นผู้แสวงหาความรู้ขั้นสูงต่อไป สอดคล้องกับ (Khan & Dennis, 1969 อ้างถึงใน ทราขทอง พวงสันเทียะ, 2542, หน้า 42) ที่ได้ศึกษาเจตคติต่อการเรียน พบว่า เจตคติต่อการเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนในเวลาเรียนอย่างเต็มที่ เมื่อครูให้ทำงานหรือทำการบ้านนักเรียนจะรีบทำให้เรียบร้อยก่อนกำหนด และนักเรียนตั้งใจจะทำคะแนนให้ได้มากที่สุดกว่าเพื่อน ๆ ในห้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบวรศักดิ์ คงเสน (2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชาเขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น กรณีศึกษา สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พรชัย ทุมพัง (2558, หน้า 91) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ปัจจัยครูผู้สอน ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ครูมีการทบทวนในเรื่องเดิมก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่ ครูใช้ภาษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจ ในบทเรียนได้ง่าย และครูดำเนินการสอนตามลำดับเนื้อหาและมีการใช้การสื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสงัด อุทรานันท์ (2525, หน้า 4) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ พบว่า ครูต้องให้ความกระจ่างแก่บทเรียนที่สอน โดยใช้ การอธิบายหรือใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน รู้จักช่วยให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น และมีจิตใจที่ศึกษาเรื่องราวที่ครูสอน ครูต้องพยายามดึงความสามารถของนักเรียนให้ออกมาใช้ ประโยชน์ในการเรียนอย่างเต็มที่ อีกทั้งประสิทธิภาพในการสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะได้ แก้ปัญหาในชั้นเรียนได้อย่างทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดปัญหาในการสอนนั้น สอดคล้องกับนคร เหมนาถ (2555, หน้า 73) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยด้านครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ปัจจัยครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ครูให้คำแนะนำจนนักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ

เมื่อครูขอความร่วมมือในชั้นเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี และเมื่อนักเรียนมีปัญหา ส่วนตัวครูยินดีให้ความช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเทวินท์ เอกจันทร์ (2551) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครู พบว่า ศิษย์พึงปฏิบัติต่อครูด้วยความเคารพ แสดงความเคารพครูในห้องเรียน ยกมือไหว้ เมื่อเห็นครูนอกเวลาเรียน และยิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่ทำหน้าบึ้งหน้างอ บริการ ช่วยเหลือครูจัดกิจกรรมในห้องเรียนด้วยความเต็มใจ ช่วยเหลืองานตามที่ครู ให้อ่านด้วยความเต็มใจ และให้ความช่วยเหลือในยามฉุกเฉิน เชื่อฟังและตั้งใจเรียน รับฟัง ความคิดเห็นของครู ซื่อสัตย์ และมีความกตัญญู ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ แนะนำฝึกฝนอบรม ให้เป็นคนดี ด้วยกาย วาจา ใจ ช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย ของเดือนใจ เกตุษา (2529, หน้า 76) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ตาม ความคิดเห็นของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ การสอนของอาจารย์ส่วนหนึ่ง คือ ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับศิษย์

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 ทุกปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้อาจอธิบายได้ว่า ปัจจัยครอบครัว ได้แก่ ด้านการส่งเสริม การเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยตัวนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และปัจจัยครูผู้สอน ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และมีบทบาทอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน วัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของพรชัย ทুমพัง (2558, หน้า 82) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มี 3 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เจตคติต่อ การเรียน ความคาดหวังในการศึกษาต่อ และการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของนคร เหมนาค (2555) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรีผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอน ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ และปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นจังหวัดปราจีนบุรี โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับพรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และปัจจัยด้านครอบครัว การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ในรูปคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y} = 2.83 + .127 (X_0) + .106 (X_1) + .084 (X_2)$$

โดยสมการพยากรณ์ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียน สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ได้ ร้อยละ 16.8 แสดงให้เห็นว่าผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ “ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยตัวนักเรียน และปัจจัยครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ได้” โดยปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียน เป็นตัวพยากรณ์ ผลจากการวิจัยของผู้วิจัยสามารถอธิบายได้ว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียน นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ โดยเฉพาะจากผลการวิจัย พบว่า ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง และด้านเจตคติต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นตัวพยากรณ์ สามารถส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทั้งนี้จากผลการศึกษาของเทวัญ เอกจันทร์ (2551) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับศิษย์ แนะนำฝึกฝนอบรมให้เป็นคนดี ด้วยกาย วาจา ใจ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของนคร เหมนาถ (2555) ได้ศึกษาค้นคว้า ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดปราจีนบุรีผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ ด้านหลักสูตร เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ = .108 มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 9.10 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ แก้วฝ่าย (2556) ได้ศึกษาค้นคว้า ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 โรงเรียนบ้านห้วยชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ 1 ตัว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 50.2 และร้อยละ 64.2 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผลการวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการนำผลวิจัยไปใช้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการนำผลการวิจัยเสนอต่อผู้บริหาร สถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เพื่อนำไปสู่การวางแผนการจัดการเรียนการสอนของครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังนี้

1. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองควรส่งเสริมความรู้ ของนักเรียนโดยการจัดหาหนังสือ ความรู้สารคดี ต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่านให้มากขึ้นกว่าเดิม
2. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ในวันหยุดหรือปิดภาคเรียนผู้ปกครอง ควรจะพาไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกันน้อย ต้องเสียสละเวลาเพื่อครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น
3. ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนหนังสือ เป็นปัญหาที่ครู ควรจะแก้ไขเพื่อสร้างเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น
4. ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อน ๆ และครูควรส่งเสริมแรงให้นักเรียนเป็นคนขยัน เรียนมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียน
5. ปัจจัยด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ครูควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และความสามรถของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของนักเรียน ได้ เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
6. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ในเวลาว่าง หรือหยุดพักกลางวัน นักเรียนไม่กล้าพูดกล้าคุยกับครู ครูควรสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรครูในปัจจุบัน

2. ควรศึกษาปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น ด้านฐานะเศรษฐกิจทางครอบครัว ด้านการใช้เวลาว่างหลังเลิกเรียน เป็นต้น

3. ควรศึกษาวิจัย ปัญหา สาเหตุและแนวทางการแก้ไข ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และใช้กระบวนการทางวิจัยประเภทอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.
กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งฟ้า สินธุวงศ์. (2537). *สารัตถะและวิถีวิธีทางวิชาวิทยาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- จันทร์ชลี มาพุทธ. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชยาภา วานะชยานนท์. (2558). *ความสัมพันธ์ที่ดี*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ณัฐจิตรา มุทนาเวช. (2557). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ด้านโรงเรียน
ด้านห้องเรียนและด้านครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขามสะแกแสง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เดือนใจ เกตุษา. (2525). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการทดสอบและวิจัย,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทิสนา เขมมณี. (2540). *โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การปฏิรูปการเรียนรู้ตาม
แนวคิด 5 ทฤษฎี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- ทรายทอง พวงสันเทียะ. (2542). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาแคลคูลัส 1 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี*.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เทวัญ เอกจันทร์. (2551). *ความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์กับครู*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นคร เหมนาถ. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บวรศักดิ์ คงเสน. (2550). *การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนรายวิชา
เขียนแบบเทคนิคเบื้องต้น ภูมิศึกษา สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาภาคใต้ 3*. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม, คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 6). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ผดุงชัย ภูพัฒน์. (ม.ป.ป.). *การพัฒนาเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พรชัย ทุมพั้ง. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำโสมพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรพรรณ แก้วฝ้าย. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนบ้านห้วยชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2532). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- โรงเรียนวัดหนองกันเกรา. (2552). *ระเบียบโรงเรียนวัดหนองกันเกราว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551*. ระเบียบ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2.
- โรงเรียนวัดหนองกันเกรา. (2554). *แผนกลยุทธ์ 2554-2558 ของโรงเรียนวัดหนองกันเกรา*. ระเบียบ: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระของ เขต 2.
- วิวัตร พงษ์สุภา. (2544). *การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมชาย รัตนทองคำ. (2556). *การสอนกายภาพบำบัด*. ขอนแก่น: คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2528). *ช่วยลูกให้เรียนดีขึ้น. แม่และเด็ก*. 8(2), 40-42.
- สมพร พรหมจันทร์. (2540). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สัจด์ อุทรานนท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- สุธิดา ภูพะเนียด. (2556). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเครือข่ายกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จังหวัดระยอง.งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- อาทร รัตนกำนวม. (2522). *ท่านอาจช่วยลูกหลานท่านในการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: การศึกษาเอกชน.
- Ausubel, D. P. (1968). *Educational psychology: A cognitive view*. New York: Holt.
- Bloom, B. S. (1976). *Human characteristics and school learning*. New York: McGraw-Hill.
- Carroll, J. B. (1974). Learning Theory for the Classroom teacher In Jarvis G. A. (ed.), *The Challenge of Communication*, Illinois: National Textbook Company.
- Cronbach, J. (1990). *Essential of psychology testing*. New York: Harper
- Cruze, W. W. (1974). *Educational psychology*. New York: The Renal Press.
- Gagne, R. M. (1985). *The conditions of learning and theory of instruction* (4th ed.). New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Guilford, J. P. (1959). *Personality*. New York: McGraw-Hill.
- Harvighurst, R. J., & Neugraten, B. L. (1969). *Society and education*. Boston: Allyn and Bacon.
- Herman, J. M. (1970). A questionnaire measure of achievement motivation. *Journal of Applied Psychology*, 54(4), 354-355.
- Hinkle, D. E., Wiersma, W., & Jurs, S. G. (1998). *Applied statistics for the behavioral sciences*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Jensen, Eric. (2000). *Brain-based learning*. San Diego: The Brain Store Publishing.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 597-610.

Likert, R. (1987). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.

McClelland, D. C. (1953). *The achievement motive*. New York: Appleton-Century-Crofts.

Morrow, W. R., & Wilson, R. C. (1961). Family relations of bright high-achieving and under-achieving high school boys. *Child Development*, 32, 501-510.

Ober, R. L., Bentley, E. L., & Miller, E. (1971). *Systematic observation of teaching*. Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0157

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

14 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนาม ต่อไปนี้ นายปรีชา อ้อยรักษา รหัส 58920404 งานนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองก้นเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2 โดยมี ดร.ชัยพจน์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหาร การศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอ ความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0157

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

17 กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสองสลึง

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้บัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้ อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้ นายปรีชา อ้อยรักษา รหัส 58920404 งานนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยมี ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะ ขอบความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพ เครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.0157

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 กันยายน 2559

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหนองก้นกรร

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้มีความเห็นชอบให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา
หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์
ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้ นายปริชา อ้อยรักษา
รหัส 58920404 งานนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน
วัดหนองก้นกรร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 โดยมี ดร.ชัยพนธ์
รักงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษามีความประสงค์
จะขอกความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดหนองกันเกรา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

คำชี้แจง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ในการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากนักเรียน ได้ทำการกรอกข้อมูลและตอบคำถามตามความเป็นจริงมากที่สุด เพราะแต่ละข้อมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยที่ได้มาวางแผนเพื่อพัฒนา

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1. ปัจจัยครอบครัว
2. ปัจจัยตัวนักเรียน
3. ปัจจัยครูผู้สอน

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ปรีชา อ้อยรักษา

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นและระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ () เพศชาย () เพศหญิง

2. ระดับชั้นที่กำลังศึกษาเล่าเรียน

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. ระดับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในปีการศึกษา 2558 เท่ากับ.....

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง

ที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อยที่สุด

1. ปัจจัยครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนใช้เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องความคิดเห็นของนักเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง					
1. ผู้ปกครองดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนทำการบ้านและอ่านหนังสือเป็นประจำ					
2. ผู้ปกครองสนใจให้คำแนะนำ ช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาในการเรียน					
3. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียน เรียนเสริมเป็นพิเศษ					
4. ผู้ปกครองสนับสนุนให้นักเรียนฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ในรายการที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน					
5. ผู้ปกครองส่งเสริมความรู้ของนักเรียน โดยการจัดหาหนังสือ ความรู้สารคดีต่าง ๆ มาให้นักเรียนอ่าน					
6. ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ในการเรียน เช่น หนังสือ พจนานุกรม คอมพิวเตอร์ เป็นต้น					
ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว					
7. บุคคลในครอบครัวมีเวลาร่วมสนทนากันอย่างสม่ำเสมอและเป็นกันเอง					
8. เมื่อบุคคลใดในครอบครัวมีปัญหาทุกขร้อนจะปรึกษาหาทางช่วยเหลือกัน					
9. เมื่อนักเรียนทำงานและประสบผลสำเร็จทุกคนในครอบครัวจะแสดงความยินดี					
10. ทุกคนในครอบครัวมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ของตน					
11. ในวันหยุดหรือปิดภาคเรียนผู้ปกครองมักจะพาไปเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจด้วยกัน					
12. บุคคลในครอบครัวมีเวลาร่วมรับประทานอาหารกันอย่างพร้อมเพียง					

2. ปัจจัยตัวนักเรียน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเจตคติต่อการเรียน					
13. นักเรียนชอบมาโรงเรียนทุกวันที่เปิดเรียน					
14. นักเรียนตั้งใจเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจน					
15. นักเรียนเบื่อหน่ายต่อการเรียนหนังสือ					
16. นักเรียนตั้งใจจะเรียนหนังสือให้ดีขึ้นกว่าที่แล้วมา					
17. นักเรียนหวังอย่างยิ่งว่าจะได้เป็นนักเรียนดีเด่น					
18. นักเรียนอยากให้ครูชมว่าเป็นเด็กขยันและตั้งใจเรียน					
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์					
19. เมื่อครูให้ทำงานหรือทำการบ้านข้าพเจ้าจะรีบทำให้เรียบร้อยก่อนกำหนด					
20. นักเรียนแสวงหาวิธีการใหม่ ๆ หรือความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเรียนอยู่เสมอ					
21. ข้าพเจ้าตั้งใจจะทำคะแนนให้ได้มากที่สุดกว่าเพื่อน ๆ ในห้อง					
22. เพื่อน ๆ และครูมักชมว่าข้าพเจ้าเป็นคนขยันเรียนมากคนหนึ่ง					
23. เมื่อเห็นเพื่อน ๆ ได้รับคำยกย่อง ชมเชย ว่าตั้งใจทำงานดี ข้าพเจ้าอยากเป็นเช่นนั้นบ้าง					
24. ข้าพเจ้าสนใจและตั้งใจเรียนในเวลาเรียนอย่างเต็มที่					

3. ปัจจัยครูผู้สอน

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน					
25. ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียน					
26. ครูดำเนินการสอนตามลำดับเนื้อหาและมีการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอน					
27. ครูมีการส่งเสริมให้นักเรียนทำงานและร่วมทำกิจกรรมกลุ่ม					
28. ครูมีการเสริมแรงนักเรียนในการเรียน เช่น การให้รางวัลหรือการชมเชย					
29. ครูชี้แจงวัตถุประสงค์ทุกครั้งก่อนทำการสอน					
30. ครูมีการทบทวนในเรื่องเดิมก่อนเริ่มเนื้อหาใหม่					
31. ครูใช้ภาษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนได้ง่าย					
32. ครูวัดและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง					
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน					
33. เมื่อนักเรียนมีปัญหาส่วนตัวครูยินดีให้ความช่วยเหลือ					
34. เมื่อนักเรียนมีปัญหาเรื่องการเรียนรู้ ครูให้คำแนะนำจนนักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ					
35. ครูแสดงความรักใคร่ เอ็นดู และเป็นกันเองกับนักเรียน					
36. เมื่อครูขอความร่วมมือในชั้นเรียน นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
37. ในเวลาว่าง หรือหยุดพักกลางวัน นักเรียนกล้าพูดกล้าคุยกับครู					

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางที่ 17 การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
 เขต 2

ข้อคำถาม	ค่า IOC	ความหมาย	ข้อคำถาม	ค่า IOC	ความหมาย
1	1.00	ใช้ได้	23	1.00	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	24	1.00	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	25	1.00	ใช้ได้
4	1.00	ใช้ได้	26	1.00	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	27	1.00	ใช้ได้
6	1.00	ใช้ได้	28	1.00	ใช้ได้
7	1.00	ใช้ได้	29	1.00	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	30	1.00	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	31	1.00	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	32	1.00	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	33	1.00	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	34	1.00	ใช้ได้
13	1.00	ใช้ได้	35	1.00	ใช้ได้
14	1.00	ใช้ได้	36	1.00	ใช้ได้
15	1.00	ใช้ได้	37	0.66	ใช้ได้
16	1.00	ใช้ได้			
17	1.00	ใช้ได้			
18	1.00	ใช้ได้			
19	1.00	ใช้ได้			
20	1.00	ใช้ได้			
21	1.00	ใช้ได้			
22	1.00	ใช้ได้			

ตารางที่ 18 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น (α) ของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนวัดหนองกันเกรา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
ปัจจัยครอบครัว		21	.34
1	.31	22	.59
2	.27	23	.54
3	.37	24	.62
4	.51	ปัจจัยครูผู้สอน	
5	.55	25	.61
6	.28	26	.51
7	.52	27	.68
8	.74	28	.47
9	.41	29	.32
10	.38	30	.67
11	.66	31	.43
12	.56	32	.60
ปัจจัยตัวนักเรียน		33	.61
13	.27	34	.42
14	.56	35	.50
15	.21	36	.35
16	.46	37	.21
17	.49		
18	.58		
19	.51		
20	.67		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่น = .88